

MIDZUID

Werkt voor iedereen

Begroting 2025
en meerjarenraming 2025-2028

van

Gemeenschappelijke regeling WAVA,
(mede inhoudende de begroting van MidZuid B.V.)

Algemeen Bestuur d.d. 11 juli 2024

COLOFON

Wij zijn MidZuid

MidZuid is er voor alle mensen in onze regio die een duwtje in de rug nodig hebben naar werk. Ze zijn klaar voor het werkproces, maar kunnen zonder hulp de afstand niet overbruggen. Wij bieden die hulp. Alles wat we doen draagt eraan bij dat zoveel mogelijk mensen zo dicht mogelijk bij werk komen. Ze dragen bij, hebben betekenis en zijn daardoor waardevol onderdeel van de maatschappij.

We zijn een kei in het begeleiden naar werk. Omdat we ons altijd richten op wat iemand wél kan en wil. We zijn er namelijk van overtuigd dat er altijd wat kan. Ieder op zijn tempo met de juiste ondersteuning en begeleiding. We laten mensen inzien dat er meer uit jezelf te halen is dan dat je dacht dat erin zat.

We herkennen het als iemand nog niet klaar is voor het werkproces, ze hebben eerst andere hulp nodig. Dan verwijzen we door naar specialisten met de passende kennis uit ons netwerk. We bieden dat wat iemand op dat moment nodig heeft om de stap naar werk te kunnen maken. Dat kunnen we omdat we observeren, luisteren, praten.

Doordat we kijken naar de persoon en zijn situatie en veel kennis en kunde in huis hebben, kunnen we de juiste knoppen vinden om aan te draaien. De ene keer past een standaard-procedure prima en de andere keer proberen we iets nieuws als dat beter werkt. Dat doen we resultaatgericht. Soms is dat eenvoudig, soms vraagt het meer vindingrijkheid; wij zorgen dat het voor elkaar komt. En investeren continu in de ontwikkeling van onze medewerkers zodat ze dat ook als de besten kunnen blijven doen.

We zoeken of creëren samen met werkgevers in de regio passende werkplekken, we ontwikkelen mensen waar nodig. En je kunt ook bij MidZuid zelf aan het werk in bijvoorbeeld industrie, circulaire activiteiten, catering, schoonmaak en groenvoorziening.

Het mag duidelijk zijn dat samenwerken cruciaal is om ons werk goed te kunnen doen. Samen met degenen die we helpen naar werk, samen met de werkgevers in de regio, samen met andere specialisten, samen met de gemeente, samen komen we tot een passende duurzame oplossing.

MidZuid

Werkt voor iedereen

"Ik ben me steeds zelfverzekerder gaan voelen en ik durf weer met kleine stapjes mijn grenzen te verleggen."

Mariska, via MidZuid werkzaam bij de Bibliotheek Altena

Inhoudsopgave

COLOFON	2
1. Algemene toelichting op de begroting	5
2. Begroting 2025 en meerjarenraming	9
2.1 Uitgangspunten voor de begroting	9
2.2 Begroting 2024 GR WAVA	11
2.3 Meerjarenperspectief 2023-2027 GR WAVA	12
2.4 Toelichting op de begroting 2025 en meerjarenraming.....	13
2.5 Samenvattend overzicht van baten en lasten	23
3. Paragrafen	23
3.1 Bedrijfsvoering	23
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	27
3.3 Meerjarig risico.....	31
3.4 Onderhoud kapitaalgoederen	32
3.5 Financiering	33
3.6 Verbonden partijen.....	34
4. Begroting 2025 WSP Dongemond	35
4.1. Algemeen.....	35
4.2. Begroting 2025 WSP Dongemond	35
4.3. Toelichting op begroting WSP en verdeling gemeentelijke bijdrage	36
Bijlage 1: Voorlopige bijdrage per gemeente voor MidZuid	39
Bijlage 2: (Financiële) uitgangspunten	41
Bijlage 3: Begroting naar taakvelden	44
Bijlage 4: Geprognosticeerde balans en EMU-saldo	45

1. Algemene toelichting op de begroting

Inleiding

Hierbij ontvangt u de begroting 2025 met daarin opgenomen de meerjarenraming 2026 tot en met 2028. In deze begroting zijn de meest recente ontwikkelingen en verwachtingen meegenomen. In tegenstelling tot voorgaande jaren is in deze begroting al rekening gehouden met de verwachte indexeringen van lonen en kosten op basis van de septembercirculaire 2023.

In het 4^e kwartaal van 2024 wordt de eerste herziene begroting 2025 opgesteld met daarin, indien van toepassing, een eerste begrotingswijziging. Bij het opstellen van de herziene begroting worden de ontwikkelingen die spelen in 2024 en 2025 en van invloed zijn op de activiteiten en financiën betrokken.

Momenteel lopen we op bestuurlijk en ambtelijk niveau een proces over de strategische toekomstvisie van MidZuid na 2035. Tijdens het proces over de strategische toekomstvisie van MidZuid kijken we naar de huidige en toekomstige taakuitvoering van MidZuid voor de vier gemeenten en komen hiermee tot een organisatieadvies/model voor MidZuid. We maken daarmee ook onder meer de ambities van de diverse gemeenten inzichtelijk. Zo komt er inzicht in de doelgroepen en aantallen medewerkers die de komende jaren gebruik gaan maken van de infrastructuur van MidZuid. Met de daarbij behorende financieringsmogelijkheden. Eerder is er ook gesproken over de meerjaren strategische toekomstvisie MidZuid 2025-2035. Daarin willen we al toewerken naar een meer stabiele en voorspelbare situatie in de financiële lasten voor MidZuid en de deelnemende gemeenten. Rust en een bestendig beeld is het doel. Dit doen we door op de middellange termijn met elkaar te kijken naar de dienstverlening die MidZuid levert aan de deelnemende gemeenten, als ook door op de lange termijn te kijken naar mogelijke aanpassingen van de organisatie van MidZuid aan de gewijzigde omstandigheden.

Ontwikkelingen bij MidZuid

In 2016/2017 is door de raden van alle deelnemende gemeenten unaniem ingestemd met de notitie 'Mensenwerk is de basis'. Daarmee heeft MidZuid de ruimte gekregen om, naast de uitvoering van de Wsw en Beschut Werk, activiteiten te ontwikkelen mits deze een relatie hebben met de uitvoering van de Participatiewet. Daarmee is duidelijk richting gegeven aan de toekomst van het bedrijf. Middels het document over de basistaken van MidZuid is dit in 2023 bevestigd, waarmee er ook duidelijkheid is over Beschut Werk, wat de basis is voor de toekomstige huisvesting. Tevens is dit de basis voor de strategie 2025-2035 van MidZuid. Waar het in het document over de basistaken gaat over de doelgroepen zien we de noodzaak om te komen tot een duurzaam organisatiemodel voor de langere termijn (na 2035). Daarvoor zijn we vorm aan het geven aan de hiervoor genoemde strategische toekomstvisie.

In de afgelopen jaren is de huisvesting van MidZuid onderwerp van discussie geweest. In 2023 is door het algemeen bestuur het besluit tot een voorgenomen besluit sloop/nieuwbouw vastgesteld. De gemeenteraden van de vier gemeenten zijn afzonderlijk geïnformeerd over de stand van zaken en als vervolg daarop hebben er ook afzonderlijke debateraden plaatsgevonden bij de gemeenten. Een definitief besluit is er hiermee nog niet genomen. Het proces rondom huisvesting krijgt zijn vervolg in 2024 en volgende jaren. Na besluitvorming zal dit in de meerjarenraming worden verwerkt.

In het kader van circulariteit zien we een nieuwe markt ontstaan binnen de regio Dongemond waar we als MidZuid op acteren door het oprichten van een circulair ambachtscentrum. Met kleding als eerste loot aan deze stam. Dit zal het komende jaar en de daaropvolgende jaren verder worden uitgebreid.

In het verlengde hiervan willen we ook dat we in onze eigen bedrijfsvoering zo duurzaam mogelijk opereren indien dit kan en niet tot excessieve kostenverhogingen leidt. Zo zien we een steeds verdere elektrificering van ons materiaal en wagenpark en stimuleren we dit via een nieuw vastgestelde mobiliteitsregeling.

Daarnaast vertellen we meer en meer ons duidelijke verhaal naar buiten toe. Wat we betekenen en wat de toegevoegde waarde is van ons werk binnen de vier gemeenten. Ook via nieuwe media, zoals een podcastserie, vertellen we ons verhaal.

Inclusieve technologie wordt meer en meer onderdeel van MidZuid als ondersteunend hulpmiddel in het beter kunnen inzetten van medewerkers op hun talenten, waardoor zij hoogwaardiger werk kunnen verrichten.

Het TINT West Brabant zal in 2025 met de werkontwikkelbedrijven en opleiders Curio en Avans een duidelijker gezicht krijgen bij werkgevers. Ook in Brabants verband is er een start gemaakt om kennis te delen en wellicht gezamenlijk ontwikkelcapaciteit te werven.

Ten aanzien van het aantal medewerkers uit de verschillende doelgroepen wordt verwacht dat de lijn, die na de invoering van de Participatiewet is ingezet, zich doorzet. Waardoor een afname van het aantal Wsw-medewerkers te zien is. In de praktijk gaat dit met golfbewegingen. Daar staat een groei van het aantal medewerkers via de doelgroepen Beschut Werk en andere participatiebanen tegenover. In deze begroting wordt ervan uitgegaan dat de uitgangspunten voor 2025 e.v., zowel voor Beschut Werk als voor participatiebanen gehaald kunnen worden. Daarnaast wordt blijvend ingezet op andere instrumenten, zoals leerwerken, om zo veel mogelijk mensen te ondersteunen om aan het werk te komen. Echter is in 2025 en 2026 op basis van de huidige verwachtingen een krimp zichtbaar in de totale omvang van deze medewerkers. Toch wordt er door onderzoeksbureau Berenschot op langere termijn wel een groei verwacht van het aantal mensen met een

kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. De vraag is echter of er voldoende middelen vanuit het Rijk beschikbaar komen om deze inwoners mee te kunnen laten doen.

In de arbeidsmarktregio West-Brabant wordt er door de gemeenten, UWV en de sociale werkontwikkelbedrijven samengewerkt en worden afspraken gemaakt over beleid en uitvoering en de vorming van een Regionaal Werkcentrum. MidZuid neemt namens de drie werkontwikkelbedrijven deel aan het Regionaal Beraad, het nieuwe bestuur van de arbeidsmarktregio West-Brabant.

Dit komt onder andere tot uiting in het samenwerkingsverband Werkgevers Servicepunt West-Brabant. De werkgeversadviseurs die in Oosterhout dichtbij de collega's van gemeenten en MidZuid werken zorgen voor de dienstverlening voor werkgevers in de gemeente Altena, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout. Ook wel de regio Dongemond genoemd. Sinds januari 2022 is de naam van het Werkgevers Servicepunt dan ook officieel veranderd in WSP Dongemond. In 2017 is er een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten tussen de betrokken gemeenten, de GR WAVA en MidZuid B.V.. De in de DVO gemaakte afspraken komen tot uitdrukking in het feit dat met ingang van 2018 voor WSP Dongemond een eigen jaarplan en begroting is opgesteld en vastgesteld door het dagelijks bestuur. Om die reden maakt het WSP Dongemond (financieel) geen onderdeel uit van deze begroting, maar is deze in hoofdstuk 4 als aparte begroting opgenomen.

De begroting 2025 in cijfers

In januari 2024 heeft het dagelijks bestuur de herziene begroting 2024 vastgesteld om aan te bieden aan de colleges van de deelnemende gemeenten. Zoals hiervoor al is opgemerkt zijn de cijfers in de begroting 2025 in lijn met de meerjarencijfers uit de herziene begroting 2024, waarbij deze is geïndexeerd en geactualiseerd voor wat betreft de netto-omzet. In de huidige begroting wordt uitgegaan van het in stand houden van het huidige pand met een beperkte investering om aan de eisen van energielabel-C te voldoen. Ook de voorziening van het meerjarig onderhoudsplan is hierop gebaseerd. In de meerjarenraming is in 2028 een stijging van de gemeentelijke bijdrage zichtbaar. Deze hangt samen met de investeringen die in 2028 staan gepland om het huidige pand tijdig naar energielabel-A te krijgen.

Vanaf 2015 zijn er vastgelegde afspraken over de opbouw en de verdeelsleutels gemeentelijke bijdrage voor de begroting en de meerjarenraming. Deze afspraken kennen een basis in collectiviteit en solidariteit, met een heldere verrekening over de zogeheten vaste lasten, maar ook een ontwikkeling richting een individuele verrekening per gemeentelijke opdrachtgever voor participatieactiviteiten. Het dagelijks bestuur heeft in november 2016 het uitgangspunt vastgelegd dat de (meerjaren)begrotingen vanaf 2017 sluitend moeten zijn. Dit uitgangspunt heeft consequenties voor de hoogte van de gemeentelijke bijdrage. In de voorliggende begroting betekent dit dat bij het bepalen van de gemeentelijke bijdrage, naast het

subsidieresultaat Wsw en vaste lasten, ook de overige posten uit de begroting worden betrokken.

Verwacht resultaat jaarrekening 2023

Voor 2023 was een negatief resultaat begroot. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2022 werd voorzien dat het resultaat 2023 lastig te halen zou zijn. Uiteindelijk leveren de inspanningen gedurende 2023 wel een resultaat op dat boven de begroting eindigt. De gerealiseerde bezuinigingen uit het verleden hebben geleid tot een structureel betere financiële bedrijfsvoering, maar door onder andere de inflatie en stijging van de minimumlonen en forse aanpassingen in de cao's gaan deze meerjarig volledig teniet. De concept-jaarrekening 2023 vertoont desondanks een beter resultaat dan begroot, maar het blijft een fors verlies. In de begroting 2025 is met de structurele effecten uit de jaarcijfers 2023 rekening gehouden.

Recente ontwikkelingen

Voor 2025 spelen er zaken als de gevolgen van de eerdere stijging van het WML, hogere rente, lagere huuropbrengst en fors stijgende ICT-(beveiligings)kosten. De uitstroom van de Wsw gaat door, mede als gevolg van gunstige regelingen om minder te gaan werken of eerder volledig te stoppen, die in de cao SW zijn opgenomen. Hierdoor komt de productiecapaciteit onder druk te staan en daarmee het resultaat van de bedrijfsvoering. Voor de ontwikkeling in 2025 en verder wordt samen met de deelnemende gemeenten naar een passende oplossing gekeken, waarbij de bereidheid van de gemeenten tot het faciliteren van instroom een belangrijke factor is.

Voor 2024 is de cao SW aangepast zonder dat daarvoor vanuit de overheid passende financiële middelen beschikbaar zijn gesteld. Ook de cao Aan de Slag is afgesloten zonder dat daar en structurele dekking voor is. In de begroting 2025 is er, naast de gemeentelijke bijdrage, vanuit gegaan dat er uiteindelijk wel een structurele dekking via de SW-bijdrage komt om deze tekorten te dekken.

2. Begroting 2025 en meerjarenraming

2.1 Uitgangspunten voor de begroting

Bij het samenstellen van de begroting 2025 en meerjarenraming zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd.

Opzet van de begroting

De begroting van de Gemeenschappelijke Regeling WAVA (GR WAVA) heeft primair betrekking op de activiteiten en financiën van GR WAVA zelf. De bedrijfsactiviteiten vinden echter in belangrijke mate plaats binnen de 100% dochter van GR WAVA: MidZuid B.V. In de begroting wordt wel duidelijk onderscheid gemaakt tussen beide rechtspersonen. Dit betekent dat de (formele) begrotingscijfers uitsluitend betrekking hebben op de GR WAVA. Het verwachte resultaat van MidZuid B.V. komt in de begroting van GR WAVA tot uitdrukking in één begrotingspost: het operationeel resultaat. Om ook inzicht te verschaffen in de begrote cijfers van MidZuid B.V. is in de toelichting op de begroting een geconsolideerde begroting van GR WAVA en MidZuid B.V. (met toelichting) opgenomen. De begroting is opgesteld rekening houdende met de meest recente regels op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV). De activiteiten waarop de begroting betrekking heeft, vinden plaats in één programma: werk en re-integratie.

Financiële uitgangspunten

In de herziene begroting 2024 die in december 2023 door het dagelijks bestuur is vastgesteld en aangeboden is aan de colleges, zijn ook de meerjarencijfers 2025 e.v. opgenomen. Aangezien de ontwikkelingen hard gaan sinds het moment van opstellen van de herziene begroting 2024 zijn de cijfers op onderdelen geactualiseerd waar het gaat om omzet ontwikkelingen. Verder vormen de meerjarencijfers uit deze herziene begroting de basis voor de begroting 2025 en zijn zowel de kosten als de opbrengsten naar het prijspeil van 2025 gebracht op basis van de indexeringsverwachtingen uit de septembercirculaire 2023. Voor 2028 zijn de kosten om het huidige pand naar energielabel-A te krijgen opgenomen. De loonkosten en de subsidieopbrengsten voor de Wsw zijn niet geïndexeerd, omdat deze aan elkaar gekoppeld zijn en deze muteren aan de hand van de komende circulaires. Een belangrijke opbrengstpost vormt de rijkssubsidie Wsw. Binnen het macrobudget is sprake van een prijscomponent (P) en een volumecomponent (Q). Afwijkingen in het volume kunnen effect hebben op de prijs. In deze begroting zijn de laatst bekende cijfers van het Rijk aangehouden op basis van de septembercirculaire 2023. De (financiële) uitgangspunten die betrekking hebben op de diverse begrotingsposten zijn nader in detail uitgewerkt in bijlage 2, waarnaar wordt verwezen. Verdere bijzondere ontwikkelingen worden eind 2024 in de herziene begroting 2025 meegenomen.

Visie, missie en gemeentelijke bijdrage

Vanuit de vastgestelde visie en missie vervult de GR WAVA (hierna: WAVA) voor haar vier deelnemende gemeenten een publieke opdracht in een private omgeving. Deze opdracht luidt: mensen naar duurzaam passend werk begeleiden en dat zo efficiënt mogelijk doen. Ze voelen zich en zijn daardoor waardevol onderdeel van de maatschappij.

Dit leidt tot 3 uitgangspunten:

- Het ontwikkelen van mensen is leidend, dat betekent dat wij medewerkers zo hoog mogelijk plaatsen op de werkladder en binnen een trede hun loonwaarde of toegevoegde waarde optimaliseren.
- Om dit te behalen werken we duurzaam samen met onze partners en dat betekent:
  - o We maken heldere afspraken over prijs en kwaliteit op basis van marktconforme tarieven en loonwaarden van medewerkers.
  - o We maken heldere afspraken over de begeleiding en ondersteuning op de werkvloer.
  - o We zorgen voor een prettige en veilige werkomgeving voor medewerkers, conform de wettelijke eisen.
- Doelstelling is dat de bedrijfsvoering over alle werksoorten die MidZuid uitvoert samen budgettair neutraal verloopt en dat de gemeentelijke bijdrage zoveel als mogelijk wordt beperkt. Zie in dit kader ook hetgeen in hoofdstuk 1 over de gemeentelijke bijdrage is opgemerkt, alsmede de financiële uitgangspunten die zijn opgenomen in bijlage 2.

2.2 Begroting 2025 GR WAVA

Bedragen * € 1.000

	Begroting 2023 herzien	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2024 herzien	Begroting 2025
Subsidieresultaat wsw					
Rijkssubsidie	12.007	12.521	11.815	12.548	11.904
Begeleid werken	-596	-780	-585	-778	-803
Subsidie beschikbaar voor WAVA	11.411	11.741	11.230	11.770	11.101
Personeelslasten (na aftrek LIV)	-11.692	-11.404	-11.257	-11.783	-11.177
Vervoer doelgroep	-193	-216	-186	-212	-195
Totaal personeelskosten ca.	-11.885	-11.620	-11.443	-11.995	-11.372
Subsidieresultaat wsw	-474	121	-213	-225	-271
Nieuw beschut					
Loonkostensubsidies	1.247	1.085	1.386	1.515	1.700
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV)	-2.457	-2.151	-2.749	-3.011	-3.401
Subsidieresultaat nieuw beschut	-1.210	-1.066	-1.363	-1.496	-1.702
Begeleidingsvergoedingen	822	946	913	1.184	1.326
Saldo nieuw beschut	-389	-120	-449	-312	-375
Nieuwe doelgroepen (P-wet)					
Loonkostensubsidies	700	791	749	940	1.027
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV)	-1.788	-1.725	-1.923	-2.293	-2.556
Subsidieresultaat nieuwe doelgroepen	-1.088	-934	-1.175	-1.353	-1.529
Begeleidingsvergoedingen	330	390	353	413	450
Saldo nieuwe doelgroepen	-757	-544	-822	-940	-1.079
Subtelling saldo alle doelgroepen	-1.620	-544	-1.484	-1.477	-1.725
Vaste lasten WAVA					
Gebouw	-737	-786	-773	-828	-851
Huuropbrengst derden	243	228	213	185	62
Doorbelast gebruik gebouwen	893	930	893	580	597
Rente lening BNG	-24	-45	-164	-146	-197
Energie	-551	-397	-551	-217	-223
Vaste lasten	-176	-69	-382	-425	-613
Overhead					
Personeelskosten	-	-	-	-	-
Doorbelasting naar MidZuid B.V.	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-	-
Overige bedrijfskosten	-22	-26	-22	-22	-35
Operationeel resultaat MidZuid B.V.	-558	-1.719	-583	-749	-809
Onvoorzien	-100	-52	-100	-100	-100
Resultaat voor gemeentelijke bijdrage	-2.477	-2.411	-2.571	-2.773	-3.282
Gemeentelijke bijdrage	1.985	1.985	2.290	2.491	3.282
Resultaat excl. incidentele baten en lasten	-492	-426	-282	-283	-0
Incidentele baten en lasten	-	-	-	-	-
Resultaat exploitatie WAVA	-492	-426	-282	-283	-0

¹⁾ Betreffen de cijfers 2023 op basis van de concept-jaarrekening excl. WSP

2.3 Meerjarenperspectief 2025-2028 GR WAVA

Bedragen * € 1.000

	Begroting	Begroting Meerjarenraming			
	2024 herzien	2025	2026	2027	2028
Subsidieresultaat wsw					
Rijkssubsidie	12.548	11.904	11.505	11.094	10.863
Begeleid werken	-778	-803	-827	-853	-879
Subsidie beschikbaar voor WAVA	11.770	11.101	10.679	10.241	9.985
Personeelslasten (na aftrek LIV)	-11.783	-11.177	-10.631	-10.054	-9.688
Vervoer doelgroep	-212	-195	-182	-169	-160
Totaal personeelskosten ca.	-11.995	-11.372	-10.813	-10.222	-9.848
Subsidieresultaat wsw	-225	-271	-134	19	137
Nieuw beschut					
Loonkostensubsidies	1.515	1.700	1.839	1.979	2.119
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV)	-3.011	-3.401	-3.679	-3.957	-4.235
Subsidieresultaat nieuw beschut	-1.496	-1.702	-1.840	-1.978	-2.116
Begeleidingsvergoedingen	1.184	1.326	1.435	1.544	1.653
Saldo nieuw beschut	-312	-375	-405	-434	-463
Nieuwe doelgroepen (P-wet)					
Loonkostensubsidies	940	1.027	1.085	1.143	1.202
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV)	-2.293	-2.556	-2.700	-2.845	-2.989
Subsidieresultaat nieuwe doelgroepen	-1.353	-1.529	-1.615	-1.701	-1.787
Begeleidingsvergoedingen	413	450	476	502	527
Saldo nieuwe doelgroepen	-940	-1.079	-1.139	-1.200	-1.260
Subtelling saldo alle doelgroepen	-1.477	-1.725	-1.678	-1.615	-1.586
Vaste lasten WAVA					
Gebouw	-828	-851	-846	-841	-1.063
Huuropbrengst derden	185	62	62	62	62
Doorbelast gebruik gebouwen	580	597	597	597	597
Rente lening BNG	-146	-197	-231	-264	-406
Energie	-217	-223	-223	-223	-223
Vaste lasten	-425	-613	-641	-670	-1.034
Overhead					
Personeelskosten	-	-	-	-	-
Doorbelasting naar MidZuid B.V.	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-	-
Overige bedrijfskosten					
Operationeel resultaat MidZuid B.V.	-749	-809	-817	-835	-854
Onvoorzien					
	-100	-100	-100	-100	-100
Resultaat voor gemeentelijke bijdrage	-2.773	-3.282	-3.271	-3.254	-3.609
Gemeentelijke bijdrage	2.491	3.282	3.271	3.254	3.608
Resultaat excl. incidentele baten en lasten	-283	-0	-0	-0	-0
Incidentele baten en lasten	-	-	-	-	-
Resultaat exploitatie WAVA	-283	-0	-0	-0	-0

¹⁾ Betreffen de cijfers 2023 op basis van de concept-jaarrekening excl. WSP

2.4 Toelichting op de begroting 2025 en meerjarenraming

Zoals hiervoor is opgemerkt betreft deze begroting de GR WAVA. In de begroting zijn daarom uitsluitend de posten opgenomen die betrekking hebben op de GR WAVA. Hierna wordt in eerste instantie een toelichting gegeven op deze posten. Daarna wordt een overzicht gegeven van de geconsolideerde cijfers van GR WAVA en MidZuid B.V. en wordt, voor zover dat niet al is gebeurd in het kader van de begroting van de GR WAVA, een nadere toelichting op enkele geconsolideerde posten gegeven.

Bij de financiële ontwikkelingen in meerjarenperspectief kan het volgende worden opgemerkt. Met name het subsidieresultaat over de komende jaren vertoont een positieve ontwikkeling, wat wordt veroorzaakt door een stijgende subsidie van het Rijk per arbeidsjaar (AJ). Deze ontwikkeling vertaalt zich langjarig niet door in de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage. Dit heeft te maken met de ontwikkeling van beschikbare arbeidsomvang, de loonontwikkeling van de doelgroep medewerkers, de sterke stijging van de automatiseringskosten, de hogere rente die jaarlijks resulteert in een lastenverzwaring ten opzichte van het voorgaande jaar en gestegen onderhoudskosten waarvoor liquide middelen aangetrokken moeten worden welke direct resulteren in een stijging van de rentelast. Hier staat tegenover dat er in de begroting is uitgegaan van een daling van de energielasten vanaf 2024, die stabiliseert vanaf 2025. De uitstroom van de Wsw ligt op een iets hoger niveau dan eerdere jaren, doordat er steeds meer mensen op basis van aantrekkelijke regelingen in de cao-SW in aanmerking komen voor vermindering van arbeidsuren, dan wel het volledig eerder stoppen met werken. Ook de komende jaren gaat een behoorlijke groep Wsw-medewerkers met pensioen/RVU, waarbij verwacht wordt dat de instroom dit in die periode niet compenseert. Hierdoor komt de productiecapaciteit verder onder druk en daarmee het resultaat van de bedrijfsvoering. Los van de strategische ontwikkelingen wordt samen met de deelnemende gemeenten naar een passende oplossing gekeken voor de langere termijn, waarbij de bereidheid van de gemeenten tot het faciliteren van instroom een belangrijke factor is.

Subsidieresultaat Wsw

Het subsidieresultaat Wsw bestaat uit het verschil tussen de loonkosten van de medewerkers met een sw-indicatie en de rijkssubsidie Wsw. Aangezien de rijkssubsidie lager is dan de loonkosten is sprake van een negatief subsidieresultaat.

Volgens de septembercirculaire 2023 bedraagt voor 2025 het bedrag per AJ € 35.209; In de jaren erna wordt tevens een lichte stijging van dit bedrag verwacht, mede dankzij de loon- en prijscompensatie. De personeelskosten van de Wsw-medewerkers zijn gebaseerd op de verwachte omvang van de formatie en daarbij is rekening gehouden met de verwachte prijsontwikkeling (zie ook toelichting in bijlage 2, financiële uitgangspunten). Door de lichte stijging in het bedrag per AJ en doordat het aantal Wsw-medewerkers landelijk harder

afneemt dan de daling van het totaalbudget, is er sprake van een verbetering van het subsidieresultaat.

De personeelskosten van de Wsw-medewerkers en de toerekening van de subsidie voor Wsw-medewerkers die begeleid werken zijn gebaseerd op de volgende jaargemiddelden:

Uitgedrukt in fte:

	Begroting			
	2025	2026	2027	2028
Gemiddeld aantal fte in dienst bij WAVA	292,8	273,1	253,4	239,6
Gemiddeld aantal fte begeleid werken	22,3	22,3	22,3	22,3

Uitgedrukt in arbeidsjaren (AJ):

	Begroting			
	2025	2026	2027	2028
Gem aantal AJ in dienst bij WAVA	304,0	283,5	263,0	248,7
Gem aantal AJ begeleid werken	22,8	22,8	22,8	22,8

Nieuw beschut

De kosten en opbrengsten zijn voor wat betreft de begroting 2025 gebaseerd op het aantal medewerkers nieuw beschut werk volgens een publicatie van het Rijk van eind 2022, met de te realiseren aantallen ultimo 2023. Voor de jaren erna is het aantal gebaseerd op de budgetontwikkeling/ingroeiregeling genoemd in de brief van de staatssecretaris aan de Tweede Kamer inzake de Uitvoering en evaluatie Participatiewet van juli 2019. In onderstaand overzicht is de ontwikkeling van het aantal medewerkers nieuw beschut werk (o.b.v. 31 uur per week) weergegeven.

Medewerkers nieuw beschut	Begroting			
	2025	2026	2027	2028
Gemiddelde jaarlijkse taakstelling	120	130	139	149

Uit het financieel meerjarenperspectief blijkt dat er sprake is van een negatief resultaat op Beschut Werk. Hierdoor ontstaat ten onrechte het beeld dat meer Beschut werkplekken direct leidt tot een lager resultaat voor MidZuid. Door de inzet van deze medewerkers wordt er namelijk ook omzet gerealiseerd binnen de PMC's en verdienen zij hun resterende subsidieresultaat (grotendeels) terug.

Participatiebanen

Naast de Wsw en Beschut Werk wordt in de begroting uitgegaan van het aanbieden van participatiebanen (P-banen) aan mensen die óf binnen de eigen organisatie (PMC's) werken óf worden gedetacheerd.

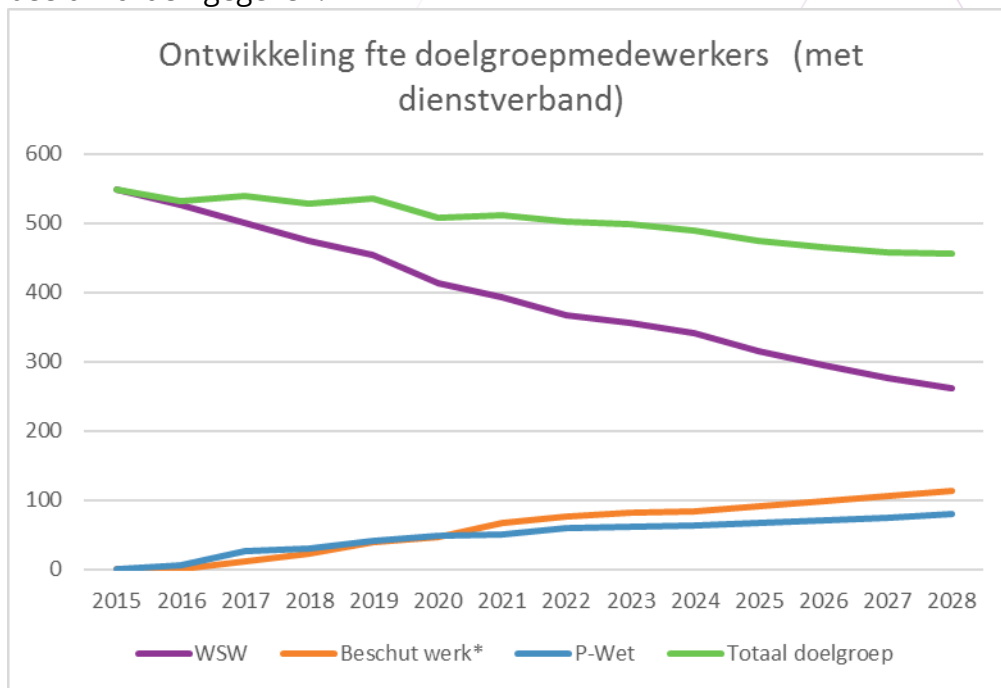
Uitgegaan wordt van een groeiende groep in de komende jaren volgens onderstaand overzicht.

	Begroting			
	2025	2026	2027	2028
Gemiddeld aantal medewerkers met P-baan	88	93	98	103

Hierbij wordt rekening gehouden met de stijging in P-banen op basis van de ontwikkelingen van de afgelopen jaren. Als mensen vanuit een bijstandsuitkering in dienst komen via een participatiebaan, dan leidt dit voor de betrokken gemeente tot een besparing van de uitkeringslasten (verschil tussen uitkering en loonkostensubsidie), waarbij de vergoeding voor loonkostensubsidie op basis van realisatie gecompenseerd wordt.

Ontwikkeling aantal doelgroepmedewerkers (fte)

Van de verwachte ontwikkeling in de omvang van de diverse doelgroepen kan het volgende beeld worden gegeven.

Uit dit overzicht blijkt een geleidelijke teruggang in het aantal Wsw-medewerkers, die echter grotendeels wordt opgevangen door instroom van medewerkers uit de nieuwe doelgroepen Beschut Werk en P-wet. De terugval in 2020 is direct gerelateerd aan de coronacrisis. Voor 2025 en 2026 wordt een iets grotere uitstroom verwacht dan instroom. Dit komt omdat dan ineens een grote groep Wsw-medewerkers met pensioen gaat. Dit wordt nu al onderkent en er wordt samen met onze deelnemende gemeenten gekeken naar een passende oplossing.

Vaste lasten

In de meerjarencijfers zien we de vaste lasten verder oplopen. We verwachten dat de energielasten op het huidige lagere niveau stabiliseert, maar door de hogere rentestand zien we dat de totale rentelast jaarlijks toeneemt als het gevolg van herfinancieringen van leningen. De diverse groot onderhoud posten zijn steeds doorgeschoven en er wordt al een paar jaar alleen het echt noodzakelijke groot onderhoud uitgevoerd. Dit heeft de laatste jaren wel als bijeffect dat de incidentele onderhoudskosten stijgen. Bij de actualisering van het meerjarig onderhoudsplan (MJOP) bleek dat de jaarlijkse reservering verhoogd moet worden, om op lange termijn de onderhoudskosten te kunnen dekken. Deze begroting is op de meest actuele MJOP opgesteld. In afwachting van de besluitvorming over huisvesting zien we wel het wegvallen van een deel van de huurders, wat lastig in te vullen blijkt door de onzekerheid over de beschikbaarheid van de ruimtes. De aangekondigde opzegging van een huurder is in de begroting 2024 en volgende jaren meegenomen (€ 30.000 voor 2024 en € 60.000 voor de daarop volgende jaren). De doorbelasting van de vaste lasten aan de PMC's is gemaximeerd op € 580.470. Hier zit de gedachte achter, dat een overcapaciteit aan ruimte niet ongelimiteerd doorbelast kan worden aan de PMC's. Dat risico ligt bij de GR WAVA. Derhalve resteert er daar een kostenpost voor vaste lasten. Dat het gemaximeerde bedrag een stuk lager ligt dan voorgaande jaren heeft te maken met de lagere energielasten welke in deze doorbelasting is opgenomen. Daarnaast is de rentelast aangepast aan het huidige tarief van 3,5% (eind 2021 nog 0,17%) per vervaldatum van de leningen. Voor 2025 is dit effect € 51.000 die jaarlijks nog verder op loopt. Ervan uit gaande dat alle leningen uiteindelijk op 3,5% zijn gefinancierd. Met daarbij het risico dat de rente ook nog verder kan oplopen. Voor eind 2027 is meegenomen dat er een extra lening van € 4.000.000 wordt aangetrokken om in 2028 het pand op energielabel-A te krijgen. Deze extra rentelast en de afschrijving op deze investering komt in de meerjarenraming in 2028 tot uiting.

Overhead

De overhead heeft betrekking op de loonkosten van reguliere medewerkers die een ambtelijke dienstbetrekking hebben binnen de GR WAVA. Op dit moment zijn er geen medewerkers onder deze regeling in dienst. Zij waren werkzaam in (staf)functies die vallen binnen de definitie van het BBV met betrekking tot overhead. In het BBV zijn enkele indicatoren specifiek voorgeschreven. Eén ervan betreft de overhead, uitgedrukt in een percentage van de totale lasten. Het verloop van dit kengetal is als volgt:

	Herziene		2025	2026	2027
	Begroting	Begroting			
	2023	2024			
Overhead in % totale lasten	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Aangezien de overhead in de GR WAVA uitsluitend de loonkosten van medewerkers met een ambtelijke dienstbetrekking omvat, zeggen de in de tabel opgenomen percentages niet zoveel. Een beter beeld van de werkelijke overhead kan worden gevormd op basis van de geconsolideerde cijfers van de GR WAVA en MidZuid B.V. Daarop wordt hierna nog nader ingegaan.

Overige bedrijfskosten

Dit betreft de accountantskosten voor controle administratie en jaarrekening GR WAVA.

Operationeel resultaat

Dit betreft per saldo het resultaat op de activiteiten die binnen MidZuid B.V. zijn uitgevoerd. Aan het einde van deze paragraaf wordt daarop nog afzonderlijk (per PMC) ingegaan. Het in de begroting opgenomen operationeel resultaat is wat hoger dan hierna vermeld in de geconsolideerde cijfers, omdat de overige bedrijfskosten van de GR WAVA ook in de geconsolideerde cijfers worden meegenomen.

Onvoorzien

Deze post is, mede op aandringen van de provincie als toezichthouder, opgenomen om niet begrote bijzondere kosten op te kunnen vangen.

Gemeentelijke bijdrage

Zoals hiervoor al is toegelicht is er sprake van een redelijk stabiele gemeentelijke bijdrage in 2025 tot en met 2027. Dit is enerzijds omdat de meerjarenbegroting is opgesteld conform het prijspeil 2025 en er geen bijzondere kostenontwikkelingen worden voorzien. Verder gaan we ervan uit dat er in de resultaatsontwikkeling van MidZuid B.V. een stabilisatie optreedt, waarbij afname van de Wsw-medewerkers wordt opgevangen met een stabiele instroom van Beschut Werk en P-banen. Voor 2028 verandert dit beeld als gevolg van de investeringen in energiebesparende maatregelen om in het huidige pand te komen tot het energielabel-A.

Ontwikkeling EMU-saldo

De cijfers met betrekking tot de ontwikkeling van het EMU-saldo zijn opgenomen in bijlage 4, waarnaar wordt verwezen.

Incidentele baten en lasten

In de begrotingscijfers 2025 e.v. is geen sprake van een incidentele onttrekking aan de overige reserves. Verder zijn er geen incidentele baten en/of lasten opgenomen; de vermelde cijfers zijn derhalve allen structureel van karakter.

Geconsolideerde cijfers

Zoals hiervoor al is opgemerkt vindt een belangrijk deel van de activiteiten plaats binnen MidZuid B.V. Deze activiteiten vertalen zich uiteindelijk in het operationeel resultaat zoals opgenomen in de begroting van de GR WAVA. Ter verbetering van het inzicht in deze post, zijn hierna de geconsolideerde begrotingscijfers van de GR WAVA en MidZuid B.V. opgenomen.

Begroting WAVA en MidZuid B.V., geconsolideerd

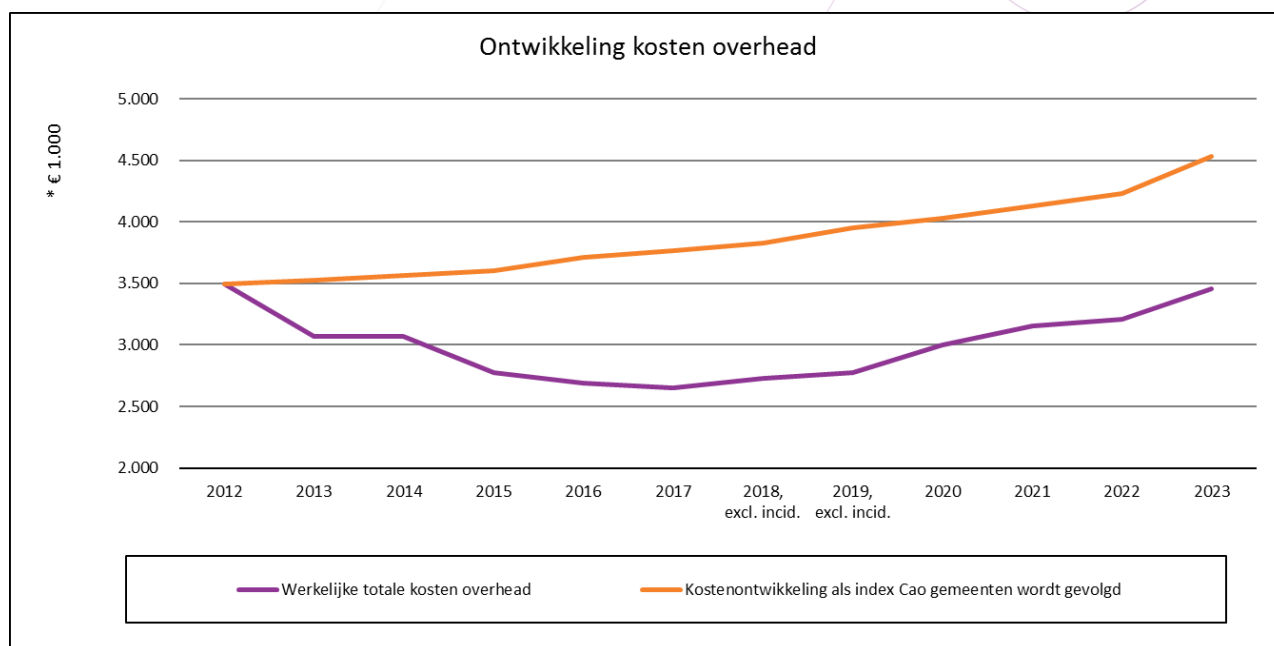
	Herziene begroting 2024	Begroting 2025	Meerjarenraming		
			2026	2027	2028
<i>Bedragen * € 1.000</i>					
Subsidieresultaat wsw					
Rijkssubsidie	12.548	11.904	11.505	11.094	10.863
Begeleid werken	-778	-803	-827	-853	-879
Subsidie beschikbaar voor WAVA	11.770	11.101	10.679	10.241	9.985
Personeelslasten (na aftrek LIV)	-11.783	-11.177	-10.631	-10.054	-9.688
Vervoer doelgroep	-212	-195	-182	-169	-160
Totaal personeelskosten ca.	-11.995	-11.372	-10.813	-10.222	-9.848
Subsidieresultaat wsw	-225	-271	-134	19	137
Nieuw beschut					
Loonkostensubsidies	1.515	1.700	1.839	1.979	2.119
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV)	-3.011	-3.401	-3.679	-3.957	-4.235
Subsidieresultaat nieuw beschut	-1.496	-1.702	-1.840	-1.978	-2.116
Begeleidingsvergoedingen	1.184	1.326	1.435	1.544	1.653
Saldo nieuw beschut	-312	-375	-405	-434	-463
Nieuwe doelgroepen (P-wet)					
Loonkostensubsidies	940	1.027	1.085	1.143	1.202
Personeelslasten (netto, na aftrek LIV)	-2.293	-2.556	-2.700	-2.845	-2.989
Subsidieresultaat nieuwe doelgroepen	-1.353	-1.529	-1.615	-1.701	-1.787
Begeleidingsvergoedingen	413	450	476	502	527
Saldo nieuwe doelgroepen	-940	-1.079	-1.139	-1.200	-1.260
Subtelling saldo alle doelgroepen	-1.477	-1.725	-1.678	-1.615	-1.586
Vaste lasten WAVA					
Gebouw	-828	-851	-846	-841	-1.063
Huuropbrengst derden	185	62	62	62	62
Doorbelast gebruik gebouwen	580	597	597	597	597
Rente lening BNG	-146	-197	-231	-264	-406
Energie	-217	-223	-223	-223	-223
Vaste lasten	-425	-613	-641	-670	-1.034
Overhead					
Bedrijfskosten	-1.344	-1.379	-1.379	-1.379	-1.379
Indirect personeel	-2.366	-2.468	-2.468	-2.468	-2.468
Doorbelast gebruik gebouw	-150	-154	-154	-154	-154
Doorbelasting naar PMC's (en WSP MidZuid)	3.860	4.002	4.002	4.002	4.002
	0	-	-	-	-
Exploitatieresultaat PMC's					
Omzet (excl. begel.vergoedingen) incl.subs.BW	12.830	13.481	13.505	13.531	13.557
Kosten van de omzet	-3.142	-3.548	-3.553	-3.561	-3.569
Netto omzet	9.687	9.933	9.951	9.970	9.988
Begel.vergoed./nettoloonkn. P-banen/beschut	-	-	-	-	-
Loonkosten direct	-5.890	-6.051	-6.069	-6.105	-6.142
Doorbelast gebr. gebouw	-411	-423	-423	-423	-423
Beheerskosten	-353	-360	-368	-368	-368
Doorbelasting overhead	-3.804	-3.943	-3.943	-3.943	-3.943
Totaal kosten PMC's	-10.458	-10.777	-10.804	-10.840	-10.877
Operationeel resultaat PMC's	-772	-844	-852	-870	-889
Onvoorzien	-100	-100	-100	-100	-100
Resultaat voor gemeentelijke bijdrage	-2.774	-3.282	-3.271	-3.254	-3.609
Gemeentelijke bijdrage	2.491	3.282	3.271	3.254	3.608
Resultaat excl. incidentele baten en lasten	-283	-0	-0	-0	-0
Incidentele baten en lasten	-	-	-	-	-
Te bestemmen resultaat operationeel	-283	-0	-0	-0	-0

Toelichting op de geconsolideerde cijfers

Hierna worden nog enkele specifieke posten in het overzicht met geconsolideerde cijfers toegelicht, voor zover niet reeds toegelicht naar aanleiding van de begrotingscijfers van de GR WAVA.

Overhead GR WAVA/MidZuid B.V.

De kosten van overhead zijn in de periode 2014 tot 2017 fors gedaald en daarna stabiel in lijn met de kostenstijging van de cao. Zie onderstaande grafiek (waarin de ontwikkeling in de overhead tevens is afgezet tegen de salariskostenontwikkeling volgens de cao Gemeenten).

Inmiddels is de ondergrens van de kosten van overhead bereikt, aangezien verdere bezuinigingen de goede, professionele bedrijfsvoering in gevaar brengen. De kosten van overhead zullen zich naar verwachting in de komende jaren stabiliseren. Dit betekent overigens niet dat niet nauwlettend wordt bewaakt hoe de kosten zo beperkt mogelijk gehouden kunnen worden.

De ontwikkeling van de overhead, uitgedrukt in een percentage van de totale lasten, is in onderstaande tabel zichtbaar gemaakt. Volledigheidshalve wordt daarbij nog opgemerkt dat in de geconsolideerde cijfers het begrip overhead ruimer wordt geïnterpreteerd dan volgens de definitie in het BBV.

	Herziene begroting				
	2024	2025	2026	2027	2028
Overhead in % totale lasten, geconsolideerd	12,0%	12,1%	12,1%	12,2%	12,0%

Gelet op de ontwikkeling van de doelgroepen (terugloop Wsw en toename overige doelgroepen) en de verwachte toename in het aantal participatietrajecten en participatieproducten, wordt verwacht dat de bedrijfsactiviteiten op een constant niveau blijven. In bovenstaande tabel zijn de overheadkosten uitgedrukt in een percentage van de totale lasten. De daling in 2028 heeft te maken met de stijging van de kosten in 2028 als gevolg van de investeringen in energiemaatregelen in dat jaar.

PMC's totaal

De mogelijkheden tot het realiseren van omzet zijn sterk afhankelijk van het aantal beschikbare mensen. In de komende jaren zal sprake zijn van terugloop van het aantal Wsw-medewerkers. Hiertegenover staat een toename van het aantal medewerkers vanuit andere doelgroepen: Beschut Werk en participatiebanen. Zoals uit het hiervoor opgenomen overzicht met doelgroep medewerkers blijkt, vertoont de totale populatie doelgroep medewerkers een beperkte daling, waardoor de verwachting is dat de omzet van de PMC's de komende jaren redelijk op peil kan blijven. Voor wat betreft de met de omzet samenhangende kosten kan in algemene zin gesteld worden dat deze flexibel meebewegen met de omzet. Voor de toekomstige ontwikkeling wordt samen met de deelnemende gemeenten naar een passende oplossing gekeken, waarbij de bereidheid van de gemeenten tot het faciliteren van instroom een belangrijke factor is.

Meerjarenbeeld per PMC

Algemeen

De resultaten van de PMC's bestaan enerzijds uit de netto-omzetten en de directe kosten van de PMC's. Anderzijds zijn in de resultaten ook doorbelaste kosten van overhead en gebouwen begrepen. Deze doorbelastingen zullen in de komende jaren stabiel blijven.

Beschermd werk

De verwachting bij deze PMC is dat de omzet de komende jaren op peil zal blijven, na een behoorlijke terugloop in 2019. Door de aard van de werkzaamheden zijn de toegevoegde waarden relatief laag, zodat sprake is van een negatief operationeel resultaat. Naar verwachting zal dit negatieve resultaat op een enigszins stabiel niveau blijven. Wel is er vanaf 2022 ingezet op de inzet van technologie, waarmee er hoogwaardiger werk kan worden aangetrokken en wordt binnen deze afdeling ingezet op circulariteitswerkzaamheden, waarvan de kledingsortering de eerste pijler is. Deze kledingsortering gaat levert uiteindelijk een verbetering op van de netto toegevoegde waarde van onze medewerkers. Dit zou op termijn moeten bijdragen aan een beter resultaat. In de huidige begroting is dat effect nog niet meegenomen en worden eerst de ervaringen afgewacht van de pilot die daarmee loopt.

Groepsdetachering

Ook bij groepsdetachering is de verwachting dat de omzet op peil blijft en de netto omzet verbeterd door verbeteringen van tarieven. Ook bij deze PMC worden negatieve operationele resultaten verwacht die weliswaar negatief zijn, maar wel stabiel.

Publieke dienstverlening

Onder deze PMC vallen de activiteiten groenvoorziening, beheer milieustations en postbezorging. Naar verwachting zal de omzet in de komende jaren stabiel blijven. Er is wel potentie tot groei van de omzet, maar de vraag is of voldoende mensen vanuit de doelgroep beschikbaar zijn/komen om daaraan invulling te kunnen geven. Indien dat niet het geval is leidt dat tot relatief hoge kosten van het werk door derden. In de begroting wordt daarom (nog) uitgegaan van een stabiele omzet en een daarmee samenhangend stabiel resultaat. Binnen deze PMC worden ook vakkrachten ingezet om de uitstroom van ervaren Wsw - medewerkers op te vangen. Dit is een mooie door ontwikkel kans voor deze medewerkers, maar leidt wel tot een stijging in personeelskosten.

Facilitaire dienstverlening

Onder deze PMC vallen de activiteiten met betrekking tot schoonmaak en catering. Door de beperkte instroom vanuit nieuwe doelgroepen en uitstroom als gevolg van een grote vraag in de markt staat het aantal beschikbare medewerkers voor het schoonmaakdeel in deze PMC erg onder druk. In 2023 is om deze reden afscheid genomen van bestaande opdrachten. Het operationeel resultaat van deze PMC blijft meerjarig wel stabiel.

Individuele Plaatsing & Detachering

Bij deze PMC is de verwachting dat de uitstroom van Wsw-medewerkers niet volledig gecompenseerd kan worden met mensen uit de nieuwe doelgroepen. Dit zal een dalend effect hebben op de omzet. Door het verbeteren van de detacheringstarieven en door scherp te blijven op ziekteverzuim blijft het operationeel resultaat in de komende jaren redelijk op niveau. Echter ligt bij deze PMC wel het grootste risico.

Participatieactiviteiten

Zoals in hoofdstuk 1 is toegelicht zijn de participatieactiviteiten nu onder de PMC's opgenomen. Voor de komende jaren wordt overigens een resultaat onder het nulpunt verwacht als gevolg van de overheadkosten. De verwachting voor de komende jaren is dat de netto-omzet en het operationeel resultaat stabiel blijft, waarbij de samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Altena een nieuwe impuls geeft om de dalende trend te breken. Hierbij is MidZuid wel direct afhankelijk van alle deelnemende gemeenten hoe zij deze producten inzetten.

2.5 Samenvattend overzicht van baten en lasten

Volgens het BBV is een samenvattend overzicht van baten en lasten voorgeschreven. Dit overzicht is hierna opgenomen:

Overzicht van baten en lasten, begroting 2025			
<i>Bedragen * € 1.000</i>	Baten	Lasten	Saldo
Totaal programma	19.538	-19.439	100
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
Overhead	-	-	-
Heffing Vpb	-	-	-
Onvoorzien	-	-100	-100
Saldo van baten en lasten	19.538	-19.539	-0
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-	-	-
Resultaat	19.538	-19.539	-0

3. Paragrafen

3.1 Bedrijfsvoering

De toelichtingen in deze alinea zijn gebaseerd op de bedrijfsvoering van de GR WAVA en MidZuid B.V. gezamenlijk, aangezien de bedrijfsvoering in belangrijke mate plaatsvindt binnen MidZuid B.V.

Ontwikkelingen in de bedrijfsvoering

Door het vaststellen van de notitie 'Mensenwerk is de basis' heeft het bedrijf de ruimte gekregen om, naast de uitvoering van de Wsw en Beschut Werk, activiteiten te ontwikkelen, mits deze een relatie hebben met de uitvoering van de Participatiewet. Daarmee is duidelijk richting gegeven aan de toekomst van het bedrijf. Het jaar 2017 was het eerste jaar waarin volgens deze koers is gewerkt. Anno 2025 zal dit nog steeds de koers zijn die gevolgd wordt. Dit komt in de begroting onder meer tot uitdrukking in de samenstelling en ontwikkeling van het personeelsbestand (waaronder P-banen) en in de verdere uitbouw van participatieactiviteiten. In 2021 heeft het scheidende bestuur een overdrachtsdocument opgesteld waarin deze werkwijze wordt bevestigd. In vervolg daarop hebben er in 2022 en 2023 gesprekken plaatsgevonden met het huidige bestuur hoe dit verder concreet vorm te geven. Er is daarbij gekeken naar de strategische toekomstvisie MidZuid 2025-2035. Daaruit is het document basistaken ontstaan, welk door de raden van de vier gemeenten opnieuw is

bekrachtigd. Tevens zijn hierbij een zestal strategieën geformuleerd waarmee het bedrijf verder wil bouwen aan een stabiele toekomst. Deze worden nog nader uitgewerkt.

Technologische inclusie

MidZuid heeft in 2022 een prijs gewonnen, waarmee zij een project gesubsidieerd kreeg om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt middels de inzet van technologische ondersteuning verder te ontwikkelen zodat zij meer en hoogwaardigere werkzaamheden kunnen verrichten. Dit maakt het werk voor onze medewerkers leuker, maar geeft ook een hoger rendement.

Wat allemaal begonnen is met een pilot vanuit de Coalitie voor Technologie en Inclusie (CTI) voor werkgever MondzorgPlus, is inmiddels uitgegroeid tot een Technohub Inclusieve Technologie (TINT) voor West-Brabant. De fysieke locatie van de TINT is bij MidZuid en wordt door een projectleider vanuit het WSP aangestuurd. Het is een publiek-private samenwerking tussen WSP West-Brabant, de SW-bedrijven, gemeenten, Onderwijs en werkgevers. De opening heeft formeel plaatsgevonden in oktober 2023 en deze TINT gaat regionaal een functie vervullen op het gebied van voorlichting omtrent (nieuwe) technologieën om mensen met een kwetsbare positie te ondersteunen naar werk, of om dit werk te behouden. Het project Mondzorgplus is inmiddels afgerond met positieve bevindingen vanuit TNO en biedt nu structureel een opschaling bij deze werkgever door plaatsing van een aantal kandidaten. Financieel wordt de inzet vanuit WSP/MidZuid gecompenseerd door vergoedingen uit regionale en landelijke subsidiestromingen zoals "Dichterbij dan je denkt" en ligt het plan voor om structureel meerjarig deze kosten en investeringen gedekt te krijgen door de Regiodeal, die door het WSP samen met Avans en Curio is aangevraagd en waar in Q3 van 2024 definitief uitsluitel over wordt gegeven vanuit het Rijk. In de begroting is met deze ontwikkelingen nog geen rekening gehouden, maar het is wel een significant aandachtspunt van ontwikkelingen in de bedrijfsvoering. Hiermee wordt nog meer kennis en ervaring opgedaan om technologie in te zetten voor onze medewerkers.

Inclusieve technologie wordt meer en meer onderdeel van MidZuid als ondersteunend hulpmiddel in het beter kunnen inzetten van medewerkers op hun talenten waardoor men hoogwaardiger werk kan verrichten.

Het TINT West Brabant zal in 2025 met de werkontwikkelbedrijven en opleiders Curio en Avans een duidelijker gezicht krijgen bij werkgevers. Ook in Brabants verband is er een start gemaakt om kennis te delen en wellicht gezamenlijk ontwikkelcapaciteit te werven.

Ontwikkelingen in samenstelling personeel

Hierna wordt ingegaan op de verwachte ontwikkelingen in de samenstelling van het personeel: de medewerkers uit de verschillende doelgroepen en de reguliere medewerkers.

Doelgroep medewerkers

Doordat geen instroom vanuit de Wsw plaatsvindt zal het aantal Wsw-medewerkers de komende jaren een dalende lijn laten zien. Dit wordt in belangrijke mate gecompenseerd door de verwachte instroom vanuit de nieuwe doelgroepen, Beschut Werk en P-banen. Per saldo zal het aantal doelgroep medewerkers in de komende jaren naar verwachting licht gaan dalen. In paragraaf 2.4 is een overzicht gegeven van het verwachte verloop.

Reguliere medewerkers (kaderpersoneel)

De formatie van het kaderpersoneel is stabiel. Hierop hanteren we nog steeds een "vacaturestop, tenzij". Bovendien is er intern een beweging op gang gebracht om binnen het reguliere personeel meer medewerkers te verplaatsen van een overheadfunctie naar een functie in de directe aansturing of begeleiding van medewerkers. In de herziene begroting 2024 is uitgegaan van een (directe) formatie op 98,55 fte, met daarnaast 9,85 fte aan vakkrachten. De begroting 2025 is gebaseerd op de formatie volgens de herziene begroting 2024.

Enkele uitgangspunten met te bereiken doelen

In het voorgaande zijn al enkele cijfers genoemd met betrekking tot aantallen medewerkers e.d. Voor 2025 gelden de volgende te bereiken aantallen voor nieuwe doelgroepen:

- Nieuw beschut werk, te realiseren aantal gemiddeld over 2025 (o.b.v. budgetontwikkeling; gebaseerd op 31 uur per week): 110
- Aantal medewerkers via P-baan, te realiseren gemiddeld over 2025: 88

Voor wat betreft het bereiken van de hiervoor genoemde aantallen medewerkers voor nieuw beschut werk en P-wetters spelen de deelnemende gemeenten een grote rol, aangezien deze mensen (deels) door hen worden voorgedragen. Het aantal Wsw-medewerkers daalt en deze daling is voor het bedrijf niet beïnvloedbaar. Om die reden wordt het aantal hier niet als afzonderlijk doel genoemd. De verwachte aantallen op basis van de landelijke uitstroomcijfers zijn vermeld in paragraaf 2.4.

Het ontwikkelen van medewerkers is één van de uitgangspunten bij MidZuid. Doordat de instroom voor de Wsw is beëindigd, worden ook de mogelijkheden tot verdere groei op de werkladder voor deze doelgroep beperkter. Het uitgangspunt voor de komende jaren blijft om het aantal stijgers en dalers op de werkladder in evenwicht te houden. Het liefst realiseren we per saldo een stijging. Om dat te kunnen bereiken is voldoende instroom van mensen uit de nieuwe doelgroepen noodzakelijk.

We streven ernaar om medewerkers een werkplek zo dicht mogelijk bij de eigen woonomgeving te bieden. Bij dit uitgangspunt moet wel de kanttekening worden gemaakt dat werk gezocht moet worden, dat past bij de talenten van de betrokken werknemer.

Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) is per 1 mei 2022 in werking getreden en is de opvolger van de Wet openbaarheid bestuur (Wob). In deze paragraaf wordt beschreven hoe MidZuid invulling geeft en gaat geven aan de Wet open overheid.

Passieve openbaarmaking

Formeel heeft MidZuid als uitvoeringsorganisatie van de GR WAVA tot op heden nog niet de rol van Woo-contactfunctionaris ingevuld. Na actualisatie van de mandaatregeling, waarin ook de uitvoering van de Woo zal worden opgenomen, zal formele benoeming plaats kunnen vinden. De verwachting is dat dit in de tweede helft van 2024 plaats kan vinden. Wel heeft MidZuid tot de formele benoeming van de Woo-contactfunctionaris de senior-adviseur bedrijfsvoering van MidZuid aangewezen als het eerste aanspreekpunt om vragen te beantwoorden over de beschikbaarheid van publieke informatie en om eventuele Woo-verzoeken te behandelen. Contactgegevens zijn gepubliceerd op de website van MidZuid en intern gecommuniceerd. Tevens zijn de contactgegevens te vinden onder de Woo-index op de website organisaties.overheid.nl. Ten behoeve van de behandeling van Woo-verzoeken zal een procesbeschrijving opgesteld worden die voldoet aan de gestelde eisen en termijnen in de Woo.

Actieve openbaarmaking

De Woo stelt de verplichting om 11 benoemde informatiecategorieën actief te publiceren. Deze verplichting geldt niet voor alle 11 categorieën tegelijk. Over de ingangsdatum per informatiecategorie is op het moment van schrijven van deze paragraaf nog niet op alle categorieën duidelijkheid. De publicatie van stukken in de Woo-index heeft op dit moment op een aantal informatiecategorieën plaatsgevonden.

MidZuid zorgt ervoor dat de verplichte informatiecategorieën actief gepubliceerd worden conform de daarvoor geldende regels. Dit gebeurt in het Register van Overheidsorganisaties (ROO) specifiek in de Woo-index. Deze module wordt beheerd door KOOP (Kennis- en Exploitatiecentrum voor Officiële Overheidspublicaties).

Informatiehuishouding op orde

De Woo verplicht dat de digitale informatiehuishouding op orde wordt gebracht. Dit is een randvoorwaarde om uitvoering te geven aan openbaarheid. Dit betekent dat er maatregelen moeten worden genomen om informatiebestanden duurzaam toegankelijk te maken en te houden. MidZuid bekijkt de mogelijkheden hierin en hieraan wordt in de komende jaren verdere invulling gegeven.

3.2 Weerstandvermogen en risicobeheersing

Weerstandscapaciteit

Onder weerstandscapaciteit verstaan we de middelen en mogelijkheden die de organisatie heeft om niet begrote kosten te dekken. De weerstandscapaciteit bestaat voornamelijk uit de algemene reserve. Eind 2023 bedraagt de algemene reserve € 1.771.000 vóór de resultaatbestemming over 2023. Naast de algemene reserve is in de begroting € 100.000 opgenomen voor onvoorziene uitgaven.

De algemene reserve dient om onvoorziene risico's die samenhangen met de uitvoering af te dekken. In december 2013 heeft het algemeen bestuur het volgende beleid vastgesteld:

1. GR WAVA brengt jaarlijks alle risico's die verbonden zijn aan haar activiteiten en de bedrijfsvoering in beeld.
2. GR WAVA splitst deze risico's enerzijds in vaste lasten en subsidieresultaat en anderzijds in overhead en exploitatieresultaat.
3. De berekening voor de weerstandscapaciteit voor GR WAVA wordt gebaseerd op 3% van de absolute bedragen van de aan GR WAVA toe te rekenen opbrengsten en kosten in de onderdelen overhead en exploitatieresultaat.
4. Een minimumomvang van de weerstandscapaciteit vast te stellen omdat GR WAVA niet gewoon is gedurende het boekjaar begrotingswijzigingen door te voeren.
5. De minimumomvang van de weerstandscapaciteit vast te stellen op éénmaal het berekende jaarrisico, het maximum op tweemaal dit risico.
6. De berekening van de weerstandscapaciteit is niet maatgevend voor een berekening van de bestemming bij het rekeningresultaat. Dat laatste vindt elk jaar apart plaats, waarbij wel het minimumniveau van de weerstandscapaciteit in acht wordt genomen.

Hierbij wordt nog opgemerkt dat de algemene reserve beleidsmatig niet gerelateerd is en ook niet bedoeld is voor het opvangen van risico's en fluctuaties in de subsidie-systematiek. Bij het vaststellen van de resultaatbestemming over 2014 is door het bestuur overwogen om hiervoor eventueel een aparte risico- en egaliseringsreserve te vormen. Begin 2015 is echter besloten tot het alternatief dat de individuele gemeenten hiervoor een eigen risicoreserve aanhouden.

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2022 is op grond van de genoemde uitgangspunten de bandbreedte van de algemene reserve als volgt berekend: ondergrens € 696.000; bovengrens € 1.391.000. De stand van de algemene reserve ultimo 2023 bevindt zich na toevoeging van het resultaat over 2022 van € 115.000 nog steeds boven het maximum. Op grond van de voorlopige cijfers 2023 kunnen deze grenzen worden bijgesteld naar € 762.000 c.q. € 1.524.000. Het voorlopige negatieve resultaat over 2023 van € 426.000 zal ten laste komen van de reserve; daarover moet nog wel een besluit worden genomen bij het vaststellen van de jaarrekening 2023. Hierna zitten de reserves, zoals beoogd bij het tijdelijke aanhouden van

de hogere reserve, weer binnen de vastgestelde bandbreedte. Ter afdekking van de hierna geïnventariseerde risico's is na aftrek van het voorlopige resultaat over 2023 een weerstandscapaciteit beschikbaar van € 1.345.000 (algemene reserve) + € 100.000 (onvoorzien) = € 1.445.000.

Risico-inventarisatie (financieel)

In deze risico-inventarisatie worden de risico's onderscheiden in enerzijds de risico's die samenhangen met de vaste lasten en subsidieresultaat en anderzijds de risico's met betrekking tot overhead en exploitatieresultaat. De gekwantificeerde risico's kunnen vervolgens worden gerelateerd aan de omvang van de weerstandscapaciteit.

Risico's in samenhang met vaste lasten en subsidieresultaat:

- Het macrobudget voor de SW is gefixeerd op een vast bedrag, dat alleen voor loon- en prijsontwikkelingen wordt aangepast. Het macrobudget bestaat uit een prijscomponent (P) en een volumecomponent (Q). De gevolgde methodiek is dat het macrobudget gelijk blijft en dat mutaties in de Q leiden tot aanpassingen in de P. Als landelijk het volume achterblijft dan zal de prijscomponent per fte stijgen en andersom. Dit brengt risico's met zich mee die moeilijk zijn in te schatten. In de begroting is rekening gehouden met de laatst bekende cijfers (september-circulaire 2023).

In opdracht van het ministerie heeft Berenschot de 2^e thermometer Wsw uitgevoerd (over de jaren 2015-2016), waaruit blijkt dat als gevolg van rijks bezuinigingen ook in de komende jaren sprake is van een forse financiële problematiek rond de SW-financiering. Dit kan volgens Berenschot niet worden opgevangen met verbeteringen in het operationele resultaat. Dit betekent dat aanvullende middelen nodig zijn. Volgens de staatssecretaris zijn deze middelen via het IBP (interbestuurlijk programma) beschikbaar, maar deze mening wordt niet gedeeld door Cedris en de VNG. Uit het vervolgonderzoek van Berenschot in 2023 naar de infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijven blijkt nogmaals de problematiek rond de financiering. Dit onderzoek is uitgevoerd in een gezamenlijke opdracht van Het ministerie van SZW, VNG en Cedris. Hierdoor is er een breed draagvlak over de uitkomsten hiervan, wat resulteert in breed politiek draagvlak voor verbeteringen van deze financiering. Er zijn vanuit SZW hierin voorstellen gedaan tot verbetering, maar deze zijn nog niet bekrachtigd.

Vorenstaande risico's dragen in sterke mate een politiek karakter en kunnen niet goed worden gekwantificeerd.

- De bijdrage per arbeidsjaar waarmee in de begroting is gerekend, is gebaseerd op de septembercirculaire 2023 en bedraagt voor het jaar 2025 € 35.209. Indien de situatie zich voordoet dat landelijk de uitstroom in 2023 en 2024 lager blijkt te zijn dan

- waarmee rekening is gehouden zou het budget verder kunnen dalen. Voor 2025 kan dit risico maximaal € 379.000 bedragen. De kans hierop wordt ingeschat op 50%.
- Het risico bestaat dat de uitstroom van de Wsw-medewerkers bij WAVA ten opzichte van de in het budget berekende blijfkans achterblijft. Door de systematiek van T-1 betekent dit dat WAVA in die omstandigheid voor het verschil van de medewerkers de salarislasten voor één jaar moet voorfinancieren. Het risico voor 2025 wordt ingeschat op maximaal 9 arbeidsjaren (loonkosten € 327.000). De kans dat dit risico zich voordoet wordt ingeschat op 25%.
  - In de brief van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is aangegeven dat er voor 2024 incidenteel extra geld beschikbaar komt voor de infrastructuur van SW-bedrijven en dat het voorstel is om dit via de Rijksbijdrage WSW uit te keren. Ook ligt er een voorstel voor een meerjarenbijdrage met instemming van het ministerie van Financiën. Alleen moet er nog een definitief akkoord vanuit de coalitie en de kamer op komen. Het niet akkoord gaan met deze meerjarige financiering geeft een risico van maximaal € 400.000; de kans hierop wordt ingeschat op 50%.
  - Met ingang van 2025 wordt het LIV (lage inkomens voordeel) beëindigd. In het daarmee samenhangende wetsvoorstel is een compensatie opgenomen voor SW-bedrijven. In de begroting 2025 is rekening gehouden met een bedrag € 118.000. Aangezien deze compensatie nog niet wettelijk is vastgelegd bestaat het risico dat deze lager uitvalt. In verband met de lopende kabinetsformatie wordt dit risico ingeschat op 50%

Risico's met betrekking tot de overhead en het exploitatieresultaat:

- Het niet geheel realiseren van de begrote netto-opbrengst. De omzet wordt deels gerealiseerd bij de deelnemende gemeenten en deels op de vrije markt. De mogelijkheden om de begrote omzet te realiseren zijn dan ook afhankelijk van de takenpakketten van onze deelnemende gemeenten en van de economische- en marktsituatie. De begrote omzetten zijn zo goed als mogelijk ingeschat, maar door veranderende omstandigheden bestaat het risico dat deze niet worden gehaald. De omvang van het risico is € 496.000 en de kans van optreden is normaliter minder dan 50%.
- Voor het realiseren van omzet is het nodig om voldoende mensen te hebben die bij de diverse PMC's kunnen worden ingezet. De terugloop van het aantal SW-medewerkers heeft hierop een negatief effect. In de begroting is ermee rekening gehouden dat deze terugloop voor een belangrijk deel kan worden gecompenseerd door medewerkers die via Beschut Werk of P-banen instromen, alsmede door de begeleidingsvergoeding die zij meebrengen. Als deze verwachtingen niet uitkomen kan het gaan voorkomen dat opdrachten niet kunnen worden geaccepteerd of teruggegeven moeten worden. Het financieel risico hiervan wordt ingeschat op € 440.000 en de kans daarop wordt geschat op 50%.

Als alle hier genoemde risico's (exclusief de risico's die betrekking hebben op de subsidiesystematiek) zich tegelijk zouden voordoen maal de kans, dan zou dat een bedrag omvatten van € 468.000. Hiertegenover staat een geraamde weerstandscapaciteit na resultaat bestemming 2023 van € 1.871.000, welke naar verwachting terugloopt naar € 1.445.000 begin 2024. Hierbij wordt nog opgemerkt dat de kans dat alle hiervoor genoemde risico's zich tegelijk zullen voordoen zeer klein is. Door in 2024 een bedrag van € 283.000 als gevolg van een negatieve exploitatie ten laste van de reserves te brengen ontstaat geen bijzonder extra risico voor de continuïteit van de bedrijfsvoering van MidZuid.

Hierna is een overzicht opgenomen van het verwachte verloop van de reserves.

Overzicht verloop reserves							
<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begrotingsjaar 2025				Meerjarenraming (saldi 31-12)		
	Saldo 1-1	Bij	Af	Saldo 31-12	2026	2027	2028
Algemene reserve	1.062	-	-	1.062	1.062	1.062	1.062
Resultaat lopend jaar	-	-	-	-		-	-
Totaal reserves	1.062	-	-	1.062	1.062	1.062	1.062

Het saldo per 1 januari 2025 is het reserve bedrag € 1.062.000. Dit bedrag ontstaat uit de algemene reserve per einde 2023 van € 1.771.000 (voor resultaatbestemming 2023) met daarop in mindering gebracht het verwachte negatieve resultaat over 2023 van € 426.000 verminderd met een bedrag van € 283.000 in 2024 op basis van het geprognosticeerde verlies 2024, waarna een saldo resteert dat binnen de bandbreedte van de maximale aan te houden algemene reserve van GR WAVA valt conform het reservebeleid.

Voorzieningen

Bij het beoordelen van de financiële positie is het ook van belang of de voorzieningen op peil zijn. De GR WAVA beschikt ultimo 2023 over een voorziening voor groot onderhoud. Deze is nader toegelicht, inclusief een overzicht van het verloop, in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. Op grond van de thans aanwezige kennis kan worden geconcludeerd dat de omvang van de voorzieningen toereikend is.

Financiële positie en kengetallen

Door middel van onderstaande kengetallen wordt inzicht gegeven in de financiële positie van GR WAVA. De netto schuldquote geeft de verhouding weer tussen schulden minus vorderingen en overige opbrengsten. Een netto schuldquote tussen 0% en 90% wordt als normaal beschouwd. De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin men in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. Dit kengetal geeft het percentage eigen vermogen

weer ten opzichte van het totale vermogen. De minimumnorm voor deze ratio wordt gesteld op 30%. Het kengetal structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Kengetallen	Verloop van de kengetallen					
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Netto schuldquote	14,3%	22,5%	21,4%	19,7%	17,6%	38,0%
Netto schuldquote, gecorrigeerd voor verstrekte leningen	14,3%	22,5%	21,4%	19,7%	17,6%	38,0%
Solvabiliteitsratio	13,8%	10,7%	10,8%	10,6%	7,4%	7,6%
Structurele exploitatieruimte	-2,5%	-1,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

De netto schuldquote fluctueert de komende jaren. Dit komt doordat in 2024 met uitloop naar 2025 groot onderhoud staat gepland inzake de huisvesting, wat gepaard gaat met een stijging van de schuldquote, doordat de daarvoor gereserveerde gelden in het verleden zijn aangewend voor aflossing op langlopende schulden. In 2028 neemt de netto schuldquote toe als gevolg van de geplande investeringen in energiebesparende maatregelen om tijdig tot een energielabel-A te komen. In de tussenliggende jaren loopt het iets terug door de verwachte stijging van de uitzettingen. De solvabiliteitsratio voldoet nog niet aan de hiervoor genoemde minimumnorm, hetgeen te maken heeft met in het verleden aangetrokken leningen. De daling van de solvabiliteit in 2024 komt voort uit het begrote verlies en eind 2027 door de extra lening voor de investeringen in 2028. Het is bij de GR WAVA niet de bedoeling om structureel (positieve) resultaten te boeken, maar om een sluitende exploitatie te hebben, hetgeen ook tot uitdrukking komt in het kengetal structurele exploitatieruimte.

3.3 Meerjarig risico

In de meerjarencijfers is de gemeentelijke bijdrage hoger dan in de herziene begroting 2024. Daarna laat de gemeentelijke bijdrage weer wel een meer stabiele ontwikkeling zien. Op basis van de huidige ontwikkelingen is dat het meest reële beeld. De hogere bijdrage komt voort uit de hogere vaste lasten en iets lager ingeschatte netto omzet als gevolg van de hoge uitstroom in 2024 in combinatie met het gebruik van vroegpensioen- en seniorenregelingen door SW-medewerkers. Deze ontwikkeling zal stabiliseren, ondanks dat de uitstroom met pieken gaat. Dit loopt niet altijd exact gelijk met nieuwe instroom vanuit de Participatiewet.

Er vinden uitvoerige gesprekken plaats met het bestuur en de deelnemende gemeenten om tot een passend financieel perspectief te komen. Ook onderzoeksbureau Berenschot is hierbij betrokken om als onafhankelijke externe partij hierop te kunnen reflecteren. Verder wordt er binnen MidZuid steeds gezocht naar mogelijkheden om verdere besparingen te kunnen realiseren. Hiervoor is in 2024 een extern onderzoek afgerond naar de ICT kosten wat heeft

geleid tot een besparing van 10% voor MidZuid. MidZuid onderkent de noodzaak om heel efficiënt georganiseerd te blijven, waarbij strak wordt gestuurd op de inzet van formatieruimte. Een en ander wordt versterkt door het besef dat in 2026 de gemeenten geconfronteerd worden met een korting op hun begroting, onder meer door het afschaffen van de normeringssystematiek en het voornemen van de rijksoverheid om de opschalingskorting vanaf 2026 weer te gaan innen. Op dit moment kan MidZuid nog niet vooruitlopen op de uitkomsten van de lopende gesprekken, vandaar dat deze hogere gemeentelijke bijdragen in de begroting 2025 en de meerjarenraming zijn opgenomen. Dit mede vanuit de gedachte om op een later moment tegenvallende afwijkingen ten opzichte van deze oorspronkelijke begroting 2025 te voorkomen.

3.4 Onderhoud kapitaalgoederen

De activiteiten van de GR WAVA zijn erop gericht de kapitaalgoederen, bestaande uit materiële vaste activa, voorraden en vorderingen goed te beheren. Het daartoe noodzakelijke onderhoud zal worden uitgevoerd.

Algemeen

De GR WAVA heeft de gebouwen aan de Esdoornlaan en Wilhelminakanaal Noord te Oosterhout in eigendom. In 2017 is op basis van een integrale inspectie de onderhoudstoestand opnieuw in beeld gebracht en begin 2021 is de onderhoudsplanung geactualiseerd. Bij het opstellen van de begroting 2025 is de uitvoeringsplanung van het groot onderhoud geactualiseerd en zijn de opgenomen prijzen geïndexeerd. Het plan heeft ook als leidraad gediend voor het begrote bedrag aan uit te voeren onderhoud en als onderbouwing voor het verloop van de voorziening onderhoud. Overigens wordt gestreefd naar optimalisatie van de verhouding tussen kosten en de hinder door werkzaamheden. Dit vindt onder meer plaats door onderdelen te bundelen en zodoende kostentechnische en planning-technische voordelen te behalen. Hierdoor kunnen onderdelen tussen de verschillende jaren doorschuiven. Voorop staat de instandhouding van de activa op het overeengekomen niveau.

Financiële consequenties

Alle kosten van doorlopend onderhoud aan gebouwen en installaties e.d. worden in de resultatenrekening opgenomen. In het kader van het groot onderhoud is een voorziening voor het groot onderhoud beschikbaar. Zoals vermeld is in 2017 een inventarisatie van de onderhoudstoestand uitgevoerd, met daaraan gekoppeld een actualisatie begin 2024 van de onderhoudsprognose. Op basis daarvan is de voorziening geactualiseerd; ook zijn de dotaties en onttrekkingen in de begrote cijfers hierop gebaseerd. Onderstaand is een overzicht opgenomen van het verwachte verloop van de voorziening onderhoud.

Overzicht verloop onderhoudsvoorziening								
Bedragen * € 1.000	Begrotingsjaar 2024				Meerjarenraming (saldi 31-12)			
	Saldo 1-1	Bij	Af	Saldo 31-12	2025	2026	2027	2028
Voorziening onderhoud	1.877	291	1.924	244	168	343	577	300

3.5 Financiering

De GR WAVA is in de afgelopen jaren sterk afhankelijk gebleken van externe financiering. Dit wordt veroorzaakt door het ontbreken van voldoende eigen vermogen. Van het verloop van de langlopende leningen in het begrotingsjaar 2025 kan het volgende overzicht worden gegeven:

	1	2	3	4	5	6	Totaal
Oorspronkelijk bedrag	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.600.000	begroot 3.000.000	begroot 1.000.000	
Ingangsdatum	12-jun-2020	29-dec-2021	29-dec-2022	28-dec-2023	30-dec-2024	30-dec-2024	
Looptijd tot	31-dec-2025	29-dec-2026	29-dec-2027	29-dec-2027	29-dec-2029	29-dec-2029	
Aflossing	op einddatum	op einddatum	op einddatum	op einddatum	op einddatum	op einddatum	
Rentepercentage	0,17%	0,15%	3,31%	2,74%	3,50%	3,50%	
Restant bedrag 31 dec. 2024	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.600.000	3.000.000	-	7.600.000
Aflossing in 2025	-1.000.000	-	-	-	-	-	-1.000.000
Nieuwe lening 2025			-	-	-	1.000.000	1.000.000
Restantbedrag 31 dec. 2025	-	1.000.000	1.000.000	1.600.000	3.000.000	1.000.000	7.600.000

Oorspronkelijk was sprake van leningen van totaal € 11 miljoen, waarvan € 5 miljoen ter financiering voor de aankoop van het pand en € 6 miljoen voor verliesfinanciering. Deze laatste lening is in 2014 overgesloten voor een bedrag van € 5 miljoen. Door de aflossingen is de totale schuld eind 2022 teruggelopen tot € 5.600.000. De overige leningen betreffen herfinanciering van de aflossingen op de lening inzake verliesfinanciering, met een uitbreiding van € 600.000 voor de financiering van een investering in het wagenpark, begin 2019 (bestuursbesluit 22 november 2018).

De verwachting is dat de aflossingen in de toekomst geherfinancierd zullen worden. Dit komt doordat de reserves op maximaal staan en de bedragen daarboven normaliter aan de deelnemende gemeenten worden terugbetaald. Vanwege het geplande onderhoud is de verwachting dat de schuldpositie in 2024 toe neemt. Het geld dat voor dit onderhoud nodig is, is in het verleden aangewend om de schulden verder af te lossen. In en 2024 staat in totaal voor € 2.000.000 aan onderhoud gepland. Daarnaast is ook een investering nodig om het kantoorpand aan label-C te laten voldoen. Eind 2027 zal een extra lening van € 4 miljoen worden afgesloten voor de dekking van de uitgaven in het pand gedurende 2028 om tijdig tot

een energielabel-A te komen. Bij de BNG is een kredietfaciliteit beschikbaar van € 1 miljoen (met een intradaglimiet van € 1,5 miljoen).

Het betalingsverkeer is volledig geautomatiseerd en verloopt middels een systeem van elektronisch bankieren. In lijn met de bepalingen van de wet FIDO is een treasury statuut beschikbaar dat is geactualiseerd begin 2019. De GR WAVA voldoet aan alle verplichtingen inzake het Schatkistbankieren. Dagelijks wordt het saldo beoordeeld en indien nodig afgestort ten gunste van de centrale overheid.

Gelet op de gemaakte afspraken met de deelnemende gemeenten, waarbij de begrote gemeentelijke bijdrage op kwartaalbasis vooraf wordt vergoed, wordt verwacht dat voorlopig geen beroep hoeft te worden gedaan op de kredietfaciliteit bij de BNG. In dit kader moet nog wel worden opgemerkt dat in de begroting rekening is gehouden met opbrengsten in het kader van het LIV en de bonus Beschut werken. Deze opbrengsten moeten worden voorgefinancierd, aangezien de betaling ervan pas plaatsvindt in het jaar volgend op het begrotingsjaar.

Geprognosticeerde balans en EMU-saldo

In bijlage 4 is de geprognosticeerde balans opgenomen, alsmede de ontwikkeling van het EMU-saldo. Daarnaast wordt verwezen.

3.6 Verbonden partijen

Overzicht verbonden partijen

De deelnemende gemeenten in de GR WAVA zijn: Altena, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout.

Daarnaast zijn binnen de gemeenschappelijke regeling de volgende rechtspersonen aanwezig:

- MidZuid B.V., ten behoeve van het aangaan van samenwerkingsverbanden met derden, gericht op de verbetering van de mogelijkheden voor de uitvoering van de doelstelling van de GR WAVA. MidZuid B.V. is voor 100% eigendom van WAVA. Het resultaat van MidZuid B.V. wordt volledig verrekend met de GR WAVA.
- MidZuid A.I.D. B.V.; is een 100% deelneming van MidZuid B.V. MidZuid A.I.D. B.V. is de entiteit waarin onder meer de werknemers vanuit andere contracten dan de WSW, ambtenaren en het regulier personeel worden verloned. De activiteiten van MidZuid A.I.D. B.V. worden volledig verrekend met MidZuid B.V.

4. Begroting 2025 WSP Dongemond

4.1. Algemeen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de begroting 2025 van WSP Dongemond. De cijfers zijn gebaseerd op de begroting 2024, waarbij de cijfers zijn geïndexeerd. In het najaar met de herziene begroting 2025 van MidZuid wordt het volledige jaarplan van WSP Dongemond opgenomen.

4.2. Begroting 2025 WSP Dongemond

<i>Bedragen * € 1</i>	<u>Begroting 2025</u>	<u>Begroting 2024</u>
KOSTEN		
Personele kosten voor aansturing, accountmanagement, nazorg en administratieve ondersteuning	808000	763.360
Inhuur jobcoaching bij MidZuid 260 personen * 60% * 3 uur p/p	48000	40.356
Organisatie evenementen	16500	16.000
Bijdrage in regionale kosten (participatie-event e.d.)	P.M.	P.M.
Uitvoeringskosten:		
Gebruik kantoorruimten	19500	19.116
Kosten ICT en telefonie	51500	49.914
Auto- en reiskosten	52000	50.976
Diversen (kopieerkosten, kantoorbenodigdheden e.d.)	19500	19.116
Kosten overhead	44500	43.542
Totaal begrote kosten	<u>1059500</u>	<u>1.002.380</u>
OPBRENGSTEN		
Opbrengsten uit externe financieringsbronnen		
Opbrengsten uren projecten en inzet extern	194.000	187.018
Opbrengst subsidies huisvesting TINT	50.000	40.000
Gemeentelijke bijdrage	815.500	775.362
Totaal begrote opbrengsten	<u>1.059.500</u>	<u>1.002.380</u>

4.3. Toelichting op begroting WSP en verdeling gemeentelijke bijdrage

Algemene toelichting op de begroting van WSP

In de begroting 2025 zijn bedragen ten opzichte van de begroting 2024 als volgt geïndexeerd:

- De bedragen worden geïndexeerd met 2,8% conform de index 'prijs bruto binnenlands product' (pbbp) 2025 uit de septembercirculaire 2023. Voor de indexering van de loonkosten wordt in de begroting 2025 rekening gehouden met een indexering van 5,8% op basis van de loonvoet sector overheid 2025 uit de septembercirculaire van 2023.

Toelichting op kosten

Personele kosten

De personele kosten hebben betrekking op reguliere medewerkers (totaal 7,75 fte; leiding 0,4 fte, werkgeversadviseurs 5,95 fte en matchers 1,4 fte) en enkele doelgroep medewerkers voor administratieve ondersteuning. Daarnaast is er nog 1 werkgeversadviseur die volledig wordt ingezet voor de arbeidsregio West-Brabant (regio W-B) op de TINT en diens kosten worden vergoed door de regio W-B.

Nazorg en jobcoaching bij plaatsing

De doelstelling voor 2025 is nog niet bekend, vandaar dat hier voorlopig nog wordt uitgegaan van de doelstelling van 260 duurzame plaatsingen van inwoners uit de deelnemende gemeenten. Dit betreft zowel mensen met een gemeentelijke uitkering op grond van de Participatiewet (60% van het totaal), als mensen met een WW- of Wajonguitkering en vanuit de Wsw. De nazorg geldt voor alle geplaatsten; de kosten van jobcoaching alleen voor mensen met een gemeentelijke uitkering. Voor de jobcoaching worden consultants van MidZuid ingehuurd. De nazorg wordt uitgevoerd door de matchers, zodat de kosten daarvan onderdeel uitmaken van de personele kosten.

Bijdrage in regionale kosten

Deze post is 'PM' opgenomen, aangezien deze kosten nu nog kunnen worden gedekt uit (tijdelijke) middelen die in de regio West-Brabant beschikbaar zijn. Er moet rekening mee worden gehouden dat indien in de (nabije) toekomst deze middelen uitgeput raken deze kosten ten laste van de regio Dongemond kunnen gaan komen, echter is hier op dit moment nog geen sprake van.

Toelichting op opbrengsten

In de begroting is, in lijn met de realisatie in 2023, rekening gehouden met de opbrengst uit externe financieringsbronnen onder meer als kostendekking voor georganiseerde evenementen. De opbrengsten uit projecturen en rechtstreekse inzet bestaan uit gesubsidieerde uren voor innovatie en de rechtstreekse inzet van medewerkers van het WSP

voor de arbeidsmarktregio. De opbrengstsubsidies zijn de overige subsidies die worden ontvangen onder meer voor de dekking van huisvesting voor projecten.

Gemeentelijke bijdrage

De kosten van het WSP worden gedekt via een aparte gemeentelijke bijdrage. Vanwege de tijdsbesteding aan diverse regionale projecten zijn er regionaal meer opbrengsten behaald die voor kostendekking zorgen, waardoor de totale gemeentelijke bijdrage in de pas blijft lopen qua indexering met MidZuid. Voor de verdeling van de gemeentelijke bijdrage over de deelnemende gemeenten is in de dienstverleningsovereenkomst een verdeelsleutel opgenomen die is gebaseerd:

- voor 2/3 op het aantal bijstandsgerechtigden (bijstand, IOAW, IOAZ)
- voor 1/3 op het aantal inwoners.

De peildatum voor deze aantallen is 30 juni van het jaar voorafgaande aan het begrotingsjaar.

De basisgegevens voor de verdeling 2024, welke voorlopig ook voor 2025 zijn aangehouden zijn als volgt:

Gemeente	aantal inwoners	aantal uitkeringsdossiers
Altena	57.776	535
Drimmelen	28.096	184
Geertruidenberg	22.087	299
Oosterhout	57.600	861
	<hr/>	<hr/>
	165.559	1.879

Volgens de hiervoor vermelde wegingsfactoren voor inwoners en uitkeringsdossiers wordt het aandeel van de gemeenten in de gemeentelijke bijdrage en taakstelling:

Altena	30,6%
Drimmelen	12,2%
Geertruidenberg	15,1%
Oosterhout	42,1%
	<hr/>
	100,0%

Op basis van deze uitgangspunten wordt de gemeentelijke bijdrage voor WSP in 2025:

<i>Bedragen * € 1</i>	begroting 2025	begroting 2024
Altena	249.659	237.371
Drimmelen	99.369	94.478
Geertruidenberg	122.777	116.734
Oosterhout	343.694	326.778
	<hr/>	<hr/>
	815.500	775.362

Overige dekking kosten 2025

Inmiddels wordt de rechtstreekse uren inzet van het WSP Dongemond voor de Arbeidsmarktregio West-Brabant vanuit deze regiogelden gefinancierd. Door de afgesloten SWO tussen MidZuid en Altena is er ook voldoende dekking beschikbaar voor de matcher binnen het WSP, die specifiek voor Altena wordt ingezet en met de binnen gehaalde subsidie voor de techhub van de arbeidsregio West-Brabant zijn ook de kosten van de daarmee samenhangende uren gedekt. Hierbij wordt ervan uit gegaan dat dit ook voor 2025 op deze wijze wordt gecontinueerd.

Bijlage I: Voorlopige bijdrage per gemeente voor MidZuid

De gemeentelijke bijdrage bestaat uit een bijdrage in de vaste lasten en een bijdrage in het subsidieresultaat c.q. om te komen tot een sluitende begroting. De bijdrage in de *vaste lasten* wordt over de gemeenten verdeeld op basis van een eerder vastgesteld omslagpercentage. De mutaties in de vaste lasten component bestaat uit de hogere kosten van onderhoud, de hogere rentekosten en de lagere huurinkomstenkomt. Hierdoor zijn de vaste lasten hoger.

Verdeling vaste lasten:					
<i>Bedragen * € 1</i>	Omslagfactor	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Altena	26,83%	164.483	171.996	179.777	277.448
Drimmelen	12,17%	74.619	78.027	81.558	125.866
Geertruidenberg	15,61%	95.681	100.051	104.578	161.393
Oosterhout	45,39%	278.217	290.925	304.087	469.293
	<u>100,00%</u>	<u>613.000</u>	<u>641.000</u>	<u>670.000</u>	<u>1.034.000</u>

Voor de gemeentelijke bijdrage in het *subsidieresultaat/begrotingssaldo* is het aantal plaatsingen bepalend. Daarvoor is het aantal definitieve plaatsingen in 2022 als uitgangspunt genomen. Op grond van deze verdeling bedraagt de bijdrage per gemeente in het subsidieresultaat/begrotingssaldo:

Verdeling subsidieresultaat / begrotingssaldo					
<i>Bedragen * € 1</i>	Omslagfactor	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Altena	121	729.005	718.352	705.515	703.330
Drimmelen	51	307.266	302.777	297.366	296.445
Geertruidenberg	76	457.887	451.196	443.133	441.761
Oosterhout	195	1.174.842	1.157.675	1.136.986	1.133.465
	<u>443</u>	<u>2.669.000</u>	<u>2.630.000</u>	<u>2.583.000</u>	<u>2.575.000</u>

Hierbij wordt nog opgemerkt dat bovengenoemde bedragen voorschotbedragen zijn. Bij de jaarrekening vindt een onderlinge verrekening plaats op basis van het werkelijk aantal plaatsingen in dat jaar.

De totale bijdrage per gemeente is opgenomen in onderstaande tabel:

Totale bijdrage per gemeente				
<i>Bedragen * € 1</i>	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Altena	893.487	890.348	885.292	980.777
Drimmelen	381.885	380.804	378.923	422.311
Geertruidenberg	553.568	551.248	547.711	603.154
Oosterhout	1.453.059	1.448.600	1.441.073	1.602.758
	<u>3.282.000</u>	<u>3.271.000</u>	<u>3.253.000</u>	<u>3.609.000</u>

Dit betekent ten opzichte van de herziene begroting 2024 de volgende wijzigingen:

<i>Bedragen * € 1.000</i>	2025	2026	2027	2028
<u>Herziene begroting 2024:</u>				
Totaal gemeentelijke bijdrage	3.137	3.127	3.111	
<u>Begroting 2025:</u>				
Totaal gemeentelijke bijdrage	3.282	3.271	3.253	3.609
<u>Vershil begroting-herziene begroting</u>				
(- = herziene begroting is lager)	145	144	142	

Bijlage 2: (Financiële) uitgangspunten

Hierna wordt een overzicht gegeven van de bij het opstellen van de begroting gehanteerde (financiële) uitgangspunten voor de diverse begrotingsposten:

- De begroting is opgemaakt op basis van de meest recente gegevens en inzichten. De basis voor deze begroting wordt gevormd door de meerjarencijfers uit de herziene begroting 2024, rekening houdende met verwachte indexeringen op basis van de septembercirculaire en met tussentijdse ontwikkelingen die aanpassing van deze cijfers noodzakelijk maken.
- De kosten en opbrengsten worden zo zuiver mogelijk toegerekend aan de diverse posten in de begroting.
- De laatste bekende begrotingscijfers van het macrobudget voor de subsidie van het Rijk m.b.t. de uitvoering van de Wsw worden als uitgangspunt genomen voor het te verwachten subsidiebedrag. Dit betekent dat de cijfers van de septembercirculaire 2023 zijn aangehouden voor wat betreft de rijkssubsidie Wsw voor 2025 en volgende jaren. De macrocijfers kunnen aangepast worden aan eventuele ontwikkelingen betreffende de hoogte van het wettelijk minimumloon (WML) en de lonen in de gesubsidieerde sector. Dit wordt pas bekend in de loop van het begrotingsjaar. Hiermee is, conform bestendige gedragslijn, geen rekening gehouden. Binnen het macrobudget is sprake van een prijscomponent (P) en een volumecomponent (Q). Afwijkingen in het volume kunnen effect hebben op de prijs. Dit kan financiële risico's met zich meebrengen.
- Voor de Wsw is rekening gehouden met een teruglopend personeelsbestand. Deze terugloop is enerzijds gebaseerd op de 'blijfkans' volgens het rijksbudget met betrekking tot de deelnemende gemeenten en de daaruit voortvloeiende volumecomponent (Q). Anderzijds is deze gebaseerd op de verwachte daadwerkelijke uitstroom bij GR WAVA. Het aldus bepaalde aantal is bepalend geweest voor zowel de begrote rijkssubsidie als ook voor de berekening van de formatie/salariskosten Wsw-medewerkers.
- Voor Beschut Werk is uitgegaan van opbrengsten in de vorm van loonkostensubsidie en een begeleidingsvergoeding (€ 11.077 per medewerker). Het saldo op Beschut Werk is afzonderlijk zichtbaar gemaakt in de staat van baten en lasten. Het aantal medewerkers Beschut Werk voor 2025 is gebaseerd op de eind 2022 door het ministerie gepubliceerde aantallen (taakstelling ultimo jaar). Voor 2024 en volgende is het aantal hierop gebaseerd, aangepast aan de budgetontwikkeling met een doorlopende stijging van af 2026. Deze aantallen zijn teruggerekend naar gemiddelden over het jaar.
- Voor 2024 is uitgegaan van 83 medewerkers die werkzaam zijn via een participatiebaan. Voor de jaren erna is dit aantal jaarlijks met 5 verhoogd. Verder is voor deze doelgroep rekening gehouden met een begeleidingsvergoeding van

- gemiddeld € 5.119 per persoon. Het saldo op de doelgroep participatiebanen is afzonderlijk zichtbaar gemaakt in de staat van baten en lasten
- De loonkosten van de SW-medewerkers zijn gebaseerd op de cao SW. Op grond van deze cao volgt de loonontwikkeling de prijsontwikkeling van het rijksbudget (LPO) resp. het wettelijk minimumloon. De nieuwe cao-SW loopt van 2021 – 2025, waarin de systematiek uit de vorige cao voor wat betreft het berekenen van de algemene loonstijgingen is voortgezet.
  - De loonkosten van het reguliere personeel zijn gebaseerd op de cao-gemeenten en de daarin gemaakte afspraken voor loonontwikkeling. In de herziene begroting 2025 is uitgegaan van een loonstijging van 3% in 2025.
  - De loonkosten van de overige medewerkers (nieuw beschut, participatiebanen) zijn gebaseerd op de cao "Aan de slag" en zijn voor 2023 geïndexeerd met 3%.
  - De prijzen 2025 zijn gebaseerd op 2024 welke geïndexeerd zijn naar 2025. Voor de indexering van de loonkosten is in de begroting 2025 rekening gehouden met een indexering van 5,8% op basis van de loonvoet sector overheid 2025 uit de septembercirculaire van 2023. Voor de ontwikkeling van de prijzen is voor 2025 rekening worden gehouden met de prijsontwikkeling PBBP volgens de septembercirculaire 2023, zijnde 2,8%. Ook voor de meerjarenbegroting is dit prijspeil aangehouden. Dit geldt zowel voor de kosten als opbrengsten.
  - De omzet wordt voornamelijk gerealiseerd binnen MidZuid B.V. en maakt daarmee onderdeel uit van het operationeel resultaat in de begroting. Voor 2025 is de omzet geïndexeerd met 4,6% en waar nodig geactualiseerd op de capaciteit ontwikkeling.
  - Onder de vaste lasten wordt verstaan de kosten van het gebouw en de rentekosten van een lening uit het verleden. De vaste lasten worden volgens een vastgesteld percentage verdeeld over de deelnemende gemeenten (zie hiertoe bijlage 1).
  - De term overhead is bij de laatste wijziging van het BBV nader gedefinieerd. De onder overhead bij de GR WAVA in de begroting opgenomen kosten betreffen de ambtelijke medewerkers die werkzaam zijn in functies die binnen de nieuwe definitie van overhead vallen. In de geconsolideerde cijfers is ook een post overhead opgenomen. Aangezien MidZuid B.V. niet hoeft te voldoen aan de verslaggevingseisen van het BBV, wordt het begrip overhead in de geconsolideerde cijfers ruimer geïnterpreteerd. Deze overhead bestaat uit de algemene bedrijfskosten en de kosten van indirect personeel. Deze posten worden begroot op basis van een realistische inschatting van de ontwikkelingen op het gebied van volume, loon en prijs. De kosten van overhead worden geheel verrekend met de PMC's.
  - Bij de PMC's publieke dienstverlening en facilitaire dienstverlening wordt een belangrijk deel van de werkzaamheden uitgevoerd in opdracht van de deelnemende gemeenten. Dat gebeurt juridisch onder het regime van quasi-inbesteding. Dat is mogelijk omdat deze omzet, en ook de omzet behaald bij bedrijven, valt onder de intentie van de opdracht van de gemeenten aan MidZuid B.V.. Daarmee wordt juridisch

voldaan aan de eisen van quasi-inbesteding en past dit binnen de Europese regelgeving. Dit is getoetst door een specialist in Europees aanbestedingsrecht van AKD.

- Voor het bepalen van de hoogte van de post onvoorzien is uitgegaan van 2% van de loonkosten van het reguliere personeel van de GR WAVA en MidZuid B.V. (afgerond naar beneden). De verwachting is namelijk dat de grootste kans op onvoorzien uitgaven in de personele sfeer ligt (vervanging bij langdurige ziekte e.d.).
- De gemeentelijke bijdrage blijft beperkt tot het subsidieresultaat en de vaste lasten. Doelstelling is dat de bedrijfsvoering over alle werksoorten samen neutraal verloopt. In de vergadering van het Dagelijks Bestuur van 24 november 2016 is de afspraak gemaakt dat de begroting (en meerjarenbegroting) sluitend moeten zijn. Dit heeft effect op de hoogte van de gemeentelijke bijdragen: de vaste lasten zijn geheel opgenomen in de gemeentelijke bijdrage; in de gemeentelijke bijdrage in het subsidieresultaat/begrotingssaldo worden nu, naast het subsidieresultaat, ook de overige exploitatieposten betrokken.
- In de begroting is geen rekening gehouden met eventuele lasten in het kader van de vennootschapsbelasting. Begin 2016 heeft de belastingdienst bericht dat er, gelet op de activiteiten van de GR WAVA en de wijze waarop eventuele resultaten worden verrekend, geen sprake is van een winsttoogmerk en dat daarom ook geen sprake is van vennootschapsbelastingplicht. Overigens is eind 2018 de Vpb-regelgeving voor sociale werkbedrijven aangepast, waardoor de mogelijkheden voor toepassing van de Vpb-vrijstelling voor SW-bedrijven duidelijker zijn geworden. Voor MidZuid B.V. wordt met terugwerkende kracht naar 2018 daar ook gebruik van gemaakt.

Bijlage 3: Begroting naar taakvelden

Bedragen * € 1.000	Bedrijfsplan Begroting Meerjarenraming				
	2024	2025	2026	2027	2028
<u>0.1 Bestuur</u>					
Baten					
Lasten	22-	35-	35-	35-	35-
<u>0.4 Overhead</u>					
Baten	-	-	-	-	-
Lasten	-	-	-	-	-
<u>0.5 Treasury</u>					
Baten					
Lasten	146-	197-	231-	264-	406-
<u>0.8 Overige baten en lasten</u>					
Baten					
Lasten	100-	100-	100-	100-	100-
<u>0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)</u>					
Baten					
Lasten					
<u>0.10 Mutatie reserves</u>					
Baten					
Lasten					
<u>011. Resultaat van de rekening van baten en lasten</u>					
Baten	-	-	-	-	-
Lasten	-	-	-	-	-
<u>6.4. Begeleide participatie</u>					
Baten	19.107	19.538	19.453	19.340	19.777
Lasten	19.122-	19.206-	19.088-	18.941-	19.237-
<u>6.5. Arbeidsparticipatie</u>					
Baten	-	-	-	-	-
Lasten					
Totalen taakvelden					
Baten	19.107	19.538	19.453	19.340	19.777
Lasten	19.390-	19.539-	19.453-	19.340-	19.777-
Saldo	283-	0-	0-	0-	0

Bijlage 4: Geprognosticeerde balans en EMU-saldo

Hieronder is een overzicht van het verwachte verloop van de balanscijfers opgenomen, alsmede de berekening van het EMU-saldo. Daarbij is gebruik gemaakt van de door de commissie BBV beschikbaar gestelde (berekenings)modellen.

Geprognosticeerde balans:

Begrotingsjaar T		2025					
Bedragen * € 1.000		T-2	T-1	T	T+1	T+2	T+3
Activa		31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
(im) Materiële vaste activa		5.801	5.594	5.403	5.216	5.034	8.858
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen		0	0	0	0	0	0
Financiële vaste activa: Leningen		0					
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar		0					+
Totaal Vaste Activa		5.801	5.594	5.403	5.216	5.034	8.858
Vorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen		0					
Vorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen		0					
Uitzettingen <1 jaar		3.512	3.839	3.954	4.316	4.732	4.631
Liquide middelen		247	247	247	247	4.247	247
Overlopende activa		64	60	60	60	60	60 +
Totaal Vlottende Activa		3.823	4.146	4.261	4.623	9.039	4.938
Totaal Activa		9.624	9.740	9.664	9.839	14.073	13.796
Passiva		31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
Eigen vermogen		1.329	1.046	1.046	1.046	1.046	1.046
Voorzieningen		1.877	244	168	343	577	300
Vaste schuld		5.600	7.600	7.600	7.600	11.600	11.600 +
Totaal Vaste Passiva		8.806	8.890	8.814	8.989	13.223	12.946
Vlottende schuld		415	450	450	450	450	450
Overlopende passiva		403	400	400	400	400	400 +
Totaal Vlottende Passiva		818	850	850	850	850	850
Totaal Passiva		9.624	9.740	9.664	9.839	14.073	13.796

EMU-saldo:

Bedragen * € 1.000

		T-1	T	T+1	T+2	T+3		
		2024	2025	2026	2027	2028		
EMU-SALDO		-1.709	115	362	416	-4.101		
EMU-SALDO referentiewaarde								
Verschil EMU-saldo & referentiewaarde		-1.709	115	362	416	-4.101		
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	0	0	0	0	
			Uitzettingen	0	0	0	0	
		Vlottende activa	Uitzettingen	327	115	362	416	-101
			Liquide middelen	0	0	0	4.000	-4.000
		Overlopende activa	-4	0	0	0	0	
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	2.000	0	0	4.000	0
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	35	0	0	0	0
				Overlopende passiva	-3	0	0	0
			Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0